Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

10. september 2024*

Apellatsioonkaebus – Konkurents – Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine – Internetis kaupade üldotsingu ja spetsialiseeritud otsingu turud – Otsus, milles tuvastatakse ELTL artikli 102 ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingu artikli 54 rikkumine – Kuritarvitamine võimendusefektiga – Saavutustel põhinev konkurents või konkurentsivastane tegevus – Omaenda spetsialiseeritud otsingu teenuse tulemuste eelistatud esitamine turgu valitseva seisundiga ettevõtja poolt – Potentsiaalsed konkurentsivastased tagajärjed – Põhjuslik seos kuritarvitamise ja tagajärgede vahel – Tõendamiskoormis – Vastupidine stsenaarium – Väljatõrjumisvõime – Sama tõhusa konkurendi test

Kohtuasjas C-48/22 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 20. jaanuaril 2022 esitatud apellatsioonkaebus,

Google LLC, asukoht Mountain View (Ameerika Ühendriigid),

Alphabet, Inc., asukoht Mountain View,

esindajad: *avocate* A. Bray, *Rechtsanwalt* T. Graf, *barristers* D. Gregory ja H. Mostyn, M. Pickford, *KC*, *advocaat* R. Snelders ja *avocat* C. Thomas,

apellandid,

keda toetab:

Computer & Communications Industry Association, asukoht Washington (Ameerika Ühendriigid), esindajad: *advocaat* J. Killick, *dikigoros* A. Komninos ja *abogado* A. Lamadrid de Pablo,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

teised menetlusosalised:

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Castillo de la Torre, A. Dawes, N. Khan, H. Leupold ja C. Urraca Caviedes,

kostja esimeses kohtuastmes,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

keda toetavad:

PriceRunner International AB, asukoht Stockholm (Rootsi), esindajad: *advokater* M. Jonson, K. Ljungström, F. Norburg, P. Scherp ja H. Selander ning hiljem *advokater* K. Ljungström, F. Norburg, P. Scherp ja H. Selander,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses,

Saksamaa Liitvabariik,

EFTA järelevalveamet, esindajad: C. Simpson, M. Sánchez Rydelski ja M.-M. Joséphidès ning hiljem C. Simpson, M. Sánchez Rydelski, I. O. Vilhjálmsdóttir ja M.-M. Joséphidès,

Euroopa Tarbijaliitude Amet (BEUC), asukoht Brüssel (Belgia), esindaja: *avvocata* A. Fratini,

Infederation Ltd, asukoht Crowthorne (Ühendkuningriik), esindajad: *solicitors* S. Gartagani, K. Gwilliam ja L. Hannah ning A. Howard, *KC*, ning hiljem *solicitors* S. Gartagani, K. Gwilliam ja L. Hannah, A. Howard, *KC*, ning *advocaat* T. Vinje,

Kelkoo SAS, asukoht Pariis (Prantsusmaa), esindajad: *solicitor* W. Leslie ja *Rechtsanwalt* B. Meyring,

Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV, asukoht Berliin (Saksamaa),

Ladenzeile GmbH, varem Visual Meta GmbH, asukoht Berliin,

BDZV – Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV, varem Bundesverband Deutscher Zeitungsverleger eV, asukoht Berliin,

esindajad: *Rechtsanwälte* T. Höppner ja P. Westerhoff,

Twenga SA, asukoht Pariis, esindajad: *avocats* L. Godfroid, M. Gouraud ja S. Hautbourg,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident L. Bay Larsen, kodade presidendid A. Arabadjiev, E. Regan, F. Biltgen ja O. Spineanu-Matei (ettekandja), kohtunikud P. G. Xuereb, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, N. Jääskinen, N. Wahl, I. Ziemele ja J. Passer,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik M. Longar,

arvestades kirjalikku menetlust ja 19. septembri 2023. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 11. jaanuari 2024. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Google LLC ja Alphabet Inc. paluvad oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 10. novembri 2021. aasta otsuse Google ja Alphabet *vs.* komisjon (Google Shopping) (T-612/17, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2021:763), millega Üldkohus tühistas komisjoni 27. juuni 2017. aasta otsuse C(2017) 4444 (final), milles käsitletakse ELTL artikli 102 ja EMP lepingu artikli 54 kohast menetlust (juhtum AT.39740 – Google’i otsinguteenus (Google Shopping)) (edaspidi „vaidlusalune otsus“), üksnes osas, milles Euroopa Komisjon tuvastas, et Google ja Alphabet rikkusid neid sätteid kolmeteistkümne riigi üldotsingu turul Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP), neil turgudel avaldunud konkurentsivastaste tagajärgede põhjal ning jättis hagi ülejäänud osas rahuldamata.

I. Vaidluse taust

2 Vaidluse tausta, nii nagu see on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–78, võib kokku võtta järgmiselt.

A. Kontekst

3 Google on interneti kasutamisega seotud kaupadele ja teenustele spetsialiseerunud Ameerika Ühendriikide äriühing. Ta on peamiselt tuntud oma otsingumootori poolest, mis võimaldab internetikasutajatel (edaspidi olenevalt kontekstist ka „kasutajad“ või „tarbijad“) leida veebilehitsejaga, mida nad kasutavad, ja hüpertekstilinkide abil nende vajadustele vastavad veebisaidid. Alates 2. oktoobrist 2015 on Google Alphabeti 100-protsendilise osalusega tütarettevõtja.

4 Google’i otsingumootor võimaldab saada otsingutulemusi, mis esitatakse internetikasutajate ekraanidele kuvatavatel lehekülgedel. See mootor valib need tulemused kas üldiste kriteeriumide põhjal ja ilma et saidid, millele need viivad, maksaksid Google’ile tasu nende kuvamise eest (edaspidi „üldotsingu tulemused“) või valib need tulemused tehtud konkreetset liiki otsingu puhul spetsiaalse loogika põhjal (edaspidi „spetsialiseeritud otsingu tulemused“). Spetsialiseeritud otsingu tulemused võivad vastaval juhul olla kuvatud ilma internetikasutaja eritoiminguta samal lehel koos üldotsingu tulemustega (edaspidi „üldine tulemusteleht/üldised tulemustelehed“) või siis üksi tulenevalt internetikasutaja otsingust, mis on tehtud Google’i otsingumootori spetsialiseeritud lehelt või tema üldiste tulemustelehtede teatavatel aladel asuvaid linke aktiveerides. Google on arendanud välja erinevaid spetsialiseeritud otsingu teenuseid, näiteks uudiste, teabe ja kohalike kaubanduspakkumiste või lennureiside jaoks või kaupade ostmiseks. Käesolev kohtuasi puudutab viimast kategooriat.

5 Kaupade ostmiseks mõeldud spetsialiseeritud otsingu teenused (edaspidi „hinnavõrdlusteenused“ või „hinnavõrdlusvahendid“) ei müü ise kaupu, vaid võrdlevad otsitavat kaupa pakkuvate müüjate pakkumisi internetis ja valivad neid välja. Nagu üldotsingu tulemusi nii võib ka spetsialiseeritud otsingu tulemusi mõnikord nimetada „loomulikeks“, st need ei sõltu nende veebisaitide maksetest, millele need viivad, isegi kui need on kauplemissaidid. Nende loomulike tulemuste tulemustelehtedel esitamise järjekord ei sõltu samuti maksetest.

6 Google'i üldistel tulemustelehtedel – nagu ka teiste otsingumootorite lehtedel – kuvatakse ka tulemused, mida tavaliselt nimetatakse „reklaamideks" ja mis on vastupidi seotud nende veebisaitide maksetega, millele need viivad. Need tulemused on samuti seotud internetikasutaja tehtava otsinguga ning neid eristatakse üldise või spetsialiseeritud otsingu loomulikest tulemustest, näiteks sõnadega „reklaam" või „spondeeritud".

7 Google'i üldised tulemustelehed võivad sisaldada või on sisaldanud igat liiki tulemusi, mida on nimetatud käesoleva kohtuotsuse punktides 4–6.

8 Teisedki otsingumootorid peale Google'i oma pakuvad või on pakkunud üldotsingu teenuseid ja spetsialiseeritud otsingu teenuseid. On olemas ka spetsiifilisi hinnavõrdluse otsingumootoreid.

9 Google alustas internetikasutajatele hinnavõrdlusteenuse osutamist 2002. aasta lõpus Ameerika Ühendriikides ning seejärel ligikaudu kaks aastat hiljem järk-järgult teatud riikides Euroopas. Hinnavõrdluse tulemused (edaspidi „tootetulemused") esitati kõigepealt spetsialiseeritud otsingu lehe abil, mida nimetati Froogle'iks ja mis oli eraldiseisev otsingumootori üldotsingu lehest, seejärel olid need alates 2003. aastast Ameerika Ühendriikides ja alates 2005. aastast teatud riikides Euroopas kättesaadavad ka otsingumootori üldotsingu lehelt. Viimasel juhul olid tootetulemused üldistel tulemustelehtedel rühmitatud n-ö *Product OneBox*'i (edaspidi „*Product OneBox*") kas lehe ülaosas või küljel paikneva reklaami alla või paralleelselt sellega ja üldotsingu tulemuste kohale.

10 Google märkis, et alates 2007. aastast muutis ta tootetulemuste esitusviisi. Täpsemalt loobus ta oma hinnavõrdluse spetsialiseeritud otsingu ja tulemuste lehtede puhul nimest Froogle nime *Product Search* kasuks.

11 Mis puudutab üldistel tulemustelehtedel kuvatavaid tootetulemusi, siis esiteks rikastas Google *Product OneBox*'i – mis hiljem nimetati ümber *Product Universal*'iks (edaspidi „*Product Universal*") – sisu, lisades sellele fotod. Google mitmekesistas ka võimalikke tagajärgi, mis saadakse siis, kui klõpsatakse seal kuvataval tulemuselingil: olenevalt juhtumist suunati internetikasutaja kas nagu enne otse sobivale otsitava kauba müüja veebisaidile või spetsialiseeritud tulemustelehele *Product Search*, kust ta võis leida rohkem sama kauba pakkumisi. Teiseks rakendas Google mehhanismi, mida kutsutakse *Universal Search*'iks ning mis võimaldab kauba ostmiseks tehtava otsingu tuvastamise korral seada üldisel tulemustelehel *Product Onebox*'i ja seejärel *Product Universal*'i kaubad võrreldes üldotsingu tulemustega hierarhilisse järjekorda.

12 Mis puudutab maksetega seotud tootetulemusi, mis tema tulemustelehtedel kuvatakse, siis viis Google alates 2010. aasta septembrist Euroopas sisse täiustatud formaadi võrreldes ainult tekstist koosneva reklaamiga (edaspidi „tekstreklaam"), mida seni kuvati. Alates 2011. aasta novembrist täiendas Google Euroopas seda vahendit nii, et tema üldistel tulemustelehtedel esitati mitme reklaamija reklaamide rühmad koos fotode ja hindadega (edaspidi „tootereklaamid"), mis ilmusid kas tulemustelehe paremasse või ülemisse serva.

13 2013. aastal tegi Google Euroopas lõpu *Product Universal*'ile ja edasiarendatud tekstreklaamidele oma üldistel tulemustelehtedel. Sellest ajast alates jäid sinna veel ainult rühmitatud tootereklaamid, mis nimetati ümber *Shopping Commercial Units*'iteks või Shopping *Units*'iteks (edaspidi „*Shopping Units*'id"), tekstreklaamid ja üldotsingu tulemused. Seega suunati internetikasutaja, kes klõpsas *Shopping Unit*'is oleval reklaamil, alati reklaamija müügisaidile. Ta pääses üldiselt tulemustelehelt Google'i hinnavõrdluse otsingu ja tulemuste spetsialiseeritud

lehele, millel oli rohkem reklaame, ainult siis, kui ta klõpsas erilingil *Shopping Unit*'i kohal või lingil, kuhu pääses üldisest navigeerimismenüüst (sakk „*Shopping*"). Samal ajal kui Google kaotas oma üldiselt tulemustelehelt *Product Universal*'i, loobus ta ka loomulike tootetulemuste esitamisest oma spetsialiseeritud tulemustelehel *Product Search*, mis kujunes leheks, millel on ainult reklaamid ja mida nimetatakse *Google Shopping*'uks.

B. Haldusmenetlus

14 Komisjon algatas 30. novembril 2010 Google'i suhtes menetluse komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 773/2004, mis käsitleb [ELTL] artiklite [101] ja [102] kohaste menetluste teostamist komisjonis (ELT 2004, L 123, lk 18; ELT eriväljaanne 08/03, lk 81), artikli 2 lõike 1 alusel.

15 Komisjon võttis 13. märtsil 2013 vastu esialgse hinnangu nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [ELTL] artiklites [101] ja [102] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (ELT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artikli 9 alusel nende Google'i kohustuste võimalikuks heakskiitmiseks, mis vastaksid probleemidele, mis komisjonile muret tegid.

16 Komisjon teatas 4. septembril 2014 Google'ile, et ta ei saa teha kohustuste heakskiitmise otsust vastavalt määruse nr 1/2003 artiklile 9.

17 Komisjon naasis 15. aprillil 2015 määruse nr 1/2003 artikli 7 lõikes 1 ette nähtud rikkumise tuvastamise menetluse juurde ja võttis vastu Google'ile adresseeritud vastuväiteteatise, milles ta jõudis esialgsele järeldusele, et kõnealused tegevused kujutavad endast turgu valitseva seisundi kuritarvitamist ja seega ELTL artikli 102 rikkumist.

18 Komisjon algatas 14. juulil 2016 määruse nr 773/2004 artikli 2 lõike 1 alusel Alphabeti suhtes menetluse ning võttis vastu Google'ile ja Alphabetile adresseeritud täiendava vastuväiteteatise.

C. Vaidlusalune otsus

19 Komisjon võttis 27. juunil 2017 vastu vaidlusaluse otsuse.

20 Esimesena leidis komisjon, et Google'i võimaliku turgu valitseva seisundi tuvastamise kontekstis olid asjaomased riigisisese ulatusega turud esiteks internetis osutatavate üldotsingu teenuste turg ja teiseks internetis osutatavate hinnavõrdlusteenuste turg.

21 Teisena tuvastas komisjon, et Google'il on alates 2008. aastast turgu valitsev seisund üldotsingu turul igas EMP riigis, välja arvatud Tšehhi Vabariigis, kus tal on see seisund alles alates 2011. aastast. Sellele järeldusele jõudmiseks tugines ta eelkõige Google'i väga suurtele ja stabiilsetele turuosadele, mida on täheldatud erinevates uuringutes. Lisaks rõhutas ta Google'i konkurentide väikesi turuosasid, turuletuleku tõkete esinemist sellel turul ning asjaolu, et vähesed internetikasutajad kasutavad mitut üldotsingumootorit. Ta märkis, et Google'il on tugev maine ja et üksteisest sõltumatud internetikasutajad ei kujuta endast ostjapoolset vastasjõudu.

22 Kolmandana leidis komisjon, et Google oli alates erinevatest hetkedest, mis ulatusid kõige enam tagasi 2008. aasta jaanuarini, kuritarvitanud turgu valitsevat seisundit, mis tal oli 13 riigisisesel üldotsingu turul EMPs, kuna ta vähendas infovoogu oma üldistelt tulemustelehtedelt

konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse ja suurendas seda infovoogu oma hinnavõrdlusvahendisse – millel võisid olla või millel tõenäoliselt olid konkurentsivastased tagajärjed 13 vastaval riigisisesel hinnavõrdluse spetsialiseeritud otsingu turul, aga ka neil 13-l üldotsingu turul. Asjaomased riigid olid Belgia, Tšehhi Vabariik, Taani, Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Madalmaad, Austria, Poola, Rootsi, Ühendkuningriik ja Norra.

23 Sellega seoses märkis komisjon esiteks vaidlusaluse otsuse osas 7.2, et käsitletaval juhul tuvastatud kuritarvitamine seisnes oma hinnavõrdlusvahendi soodsamas paigutamises ja esitamises Google'i üldistel tulemustelehtedel võrreldes konkurentide hinnavõrdlusvahenditega.

24 Täpsemalt seisnes tegevus, mille komisjon määras kindlaks kui Google'i seisundi kuritarvitamise allika, sisuliselt selles, et Google kuvas oma hinnavõrdlusvahendit oma üldistel tulemustelehtedel domineerivalt ja ligitõmbavalt spetsiaalsetes *box*'ides, ilma et ta oleks selle suhtes kohaldanud oma kohandamisalgoritme, mida ta kasutas üldotsingu puhul, sh nn Panda algoritmi, samas kui konkureerivad hinnavõrdlusvahendid said samal ajal nendel lehtedel olla kuvatud ainult üldotsingu tulemuste vormis (siniste linkidena), mitte kunagi täiustatud formaadis, kusjuures „kohandamise" algoritmid paigutasid need samas üldiste tulemuste pingereas allapoole. Komisjon rõhutas, et ta ei sea iseenesest kahtluse alla erinevaid valikukriteeriume, mille kasuks Google otsustas ja mida nimetati asjakohasuse kriteeriumideks, vaid asjaolu, et samu paigutamise ja esitamise kriteeriume ei kohaldatud samal ajal nii tema hinnavõrdlusvahendi kui ka konkureerivate hinnavõrdlusvahendite suhtes. Ta täpsustas ka, et ta ei sea iseenesest kahtluse alla nende hinnavõrdluse spetsialiseeritud tulemuste esiletõstmist, mida Google pidas asjakohaseks, vaid asjaolu, et samasugust esiletõstmist ei kasutatud korraga nii tema hinnavõrdlusvahendi kui ka konkureerivate hinnavõrdlusvahendite puhul.

25 Teiseks analüüsis komisjon vaidlusaluse otsuse osas 7.2.2 hinnavõrdlusteenuste infovoo mahu väärtust. Ta märkis sellega seoses, et infovoo maht on mitmes mõttes oluline seoses hinnavõrdlusvahendi võimega pakkuda konkurentsi.

26 Kolmandaks märkis komisjon vaidlusaluse otsuse osas 7.2.3, et kõnealused tegevused vähendasid infovoogu Google'i üldistelt tulemustelehtedelt konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse ja suurendasid infovoogu nendelt lehtedelt Google'i hinnavõrdlusvahendisse. Ta põhjendas seda järeldust kolme asjaoluga. Kõigepealt märkis komisjon internetikasutajate käitumise analüüsi põhjal, et üldised tulemused tekitavad märkimisväärse infovoo veebisaidile, kui need kuvatakse üldise tulemustelehe esimese kolme kuni viie tulemuse hulgas, sest internetikasutajad ei pööra või pööravad vähe tähelepanu järgmistele tulemustele, mida sageli otseselt ekraanile ei kuvata. Seejärel märkis komisjon, et kõnealused tegevused viisid selleni, et infovoog Google'i üldistelt tulemustelehtedelt peaaegu kõikidesse konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse vähenes märkimisväärse perioodi jooksul kõigis 13 EMP riigis, kus need tegevused toimusid. Lõpuks tuvastas komisjon, et kõnealused tegevused viisid selleni, et suurenes Google'i infovoog tema oma hinnavõrdlusvahendisse.

27 Neljandaks väitis komisjon vaidlusaluse otsuse osas 7.2.4, et kõnealuste tegevustega kõrvale juhitud infovoog moodustas suure osa infovoost konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse ning seda ei saa tegelikult asendada muude infovoo allikatega, mis on praegu hinnavõrdlusvahendite puhul olemas, st muu hulgas mobiilirakendused, vahetu infovoog, suunamised partnersaitidelt, sotsiaalvõrgustikud ja teised üldotsingumootorid.

28 Viiendaks märkis komisjon vaidlusaluse otsuse osas 7.3, et kõnealustel tegevustel olid potentsiaalsed konkurentsivastased tagajärjed 13 riigisisesel hinnavõrdluse spetsialiseeritud otsingu turul ja 13 riigisisesel üldotsingu turul, mida on mainitud käesoleva kohtuotsuse punktis 22. Hinnavõrdluse spetsialiseeritud otsingu turgude osas soovis ta tõendada, et kõnealused tegevused võisid viia selleni, et konkureerivad hinnavõrdlusvahendid lõpetavad oma tegevuse, et neil võis olla negatiivne mõju uuendustele ning et need võisid seega vähendada tarbijate võimalusi kasutada kõige tõhusamaid teenuseid. Seega kahjustatakse nende turgude konkurentsistruktuuri. Mis puudutab üldotsingu turge, siis tulenevad kõnealuste tegevuste konkurentsivastased tagajärjed sellest, et täiendavad vahendid, mis saadi Google'i hinnavõrdlusvahendist tema üldistelt tulemustelehtedelt, võimaldasid tal oma üldotsingu teenust tugevdada.

29 Vaidlusaluse otsuse osas 7.4 lükkas komisjon tagasi argumendid, mille apellandid selle analüüsi kohta esitasid ja mille kohaselt ei olnud kasutatud õiguslikud kriteeriumid õiged. Otsuse osas 7.5 lükkas ta tagasi ka põhjendused, mille apellandid esitasid selleks, et tõendada, et kõnealused tegevused ei kujuta endast kuritarvitamist, ning mille kohaselt olid need objektiivselt vajalikud või heastati nendega kaasnenud võimalikud konkurentsipiirangud tõhususe kasvuga, millest tarbijale on kasu.

30 Seetõttu leidis komisjon vaidlusaluse otsuse artiklis 1, et Google ja Alphabet on alates hetkest, mil Alphabet omandas kontrolli Google'i üle, rikkunud ELTL artiklit 102 ja EMP lepingu artiklit 54 käesoleva kohtuotsuse punktis 22 nimetatud 13 riigis alates erinevatest kuupäevadest, mil Google'i üldisele tulemustelehele lisati spetsialiseeritud tootetulemused või tootereklaamid.

31 Komisjon kohustas Google'it eelkõige lõpetama kõnealused tegevused. Ta rõhutas, et kuigi Google võib seda ettekirjutust järgida mitmel viisil, tuleb järgida põhimõtteid, olenemata sellest, kas Google otsustab või mitte säilitada *Shopping Units*'id või muud hinnavõrdluse otsingu tulemuste rühmad oma üldistel tulemustelehtedel. Nende põhimõtete hulgas oli sisuliselt Google'i hinnavõrdlusvahendi ja konkureerivate hinnavõrdlusvahendite vahelise diskrimineerimise keeld. Lõpuks määras komisjon vaidlusaluse otsuse artikliga 2 Google'ile trahvi summas 2 424 495 000 eurot, millest 523 518 000 eurot solidaarselt Alphabetiga.

II. Hagimenetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

32 Google esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 11. septembril 2017 ja milles ta palus vaidlusaluse otsuse tühistada ja teise võimalusena määratud trahvi tühistada või selle suurust vähendada.

33 Üldkohtu üheksanda koja presidendi 17. detsembri 2018. aasta määrusega lubati Computer & Communications Industry Associationil (edaspidi „CCIA") astuda menetlusse hagejate nõuete toetuseks. Sama päeva määrustega lubati Saksamaa Liitvabariigil, EFTA järelevalveametil, Euroopa Tarbijaliitude Ametil (BEUC), Infederation Ltd-l (edaspidi „Foundem"), Kelkoo SASil, Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV-l (edaspidi „VDZ"), Ladenzeile GmbH-l, varem Visual Meta GmbH, BDZV – Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV-l, varem Bundesverband Deutscher Zeitungsverleger eV (edaspidi „BDZV"), ja Twenga SA-l astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.

34 Üldkohtu üheksanda koja presidendi 11. aprilli 2019. aasta määrusega rahuldati taotlus käsitleda konfidentsiaalsena muu hulgas hagiavalduse lisa A.1.

35 Üldkohus määras 10. juuli 2019. aasta otsusega kohtuasja laiendatud koosseisule.

36 Google põhjendas oma hagi kuue väitega, mille ta esitas järgmiselt:

„Esimene ja teine väide tõendavad, et [vaidlusaluses] otsuses on ekslikult järeldatud, et Google soodustab oma hinnavõrdlusteenust, kuvades *Product Universals*'eid ja *Shopping Units*'eid. Kolmas väide selgitab, et [vaidlusalune] otsus on ekslik osas, milles on leitud, et *Product Universals*'ite ja *Shopping Units*'ite paigutuse ja kuvamisega suunati Google'i otsingu infovoogu kõrvale. Neljanda väitega tõendatakse, et [vaidlusaluses] otsuses sisalduv spekulatsioon konkurentsivastaste tagajärgede kohta on alusetu. Viies väide näitab, et [vaidlusaluses] otsuses on kuritarvitamiseks ekslikult kvalifitseeritud kvalitatiivsed parandused, mis kujutavad endast [saavutustel] põhinevat konkurentsi. Kuues väide näitab, et põhjendused, mille tõttu määrati [vaidlusaluse] otsusega trahv, on alusetud."

37 Üldkohus jättis vaidlustatud kohtuotsusega hagi põhiosas rahuldamata, kinnitades komisjoni analüüsi hinnavõrdluse spetsialiseeritud otsingu turu kohta.

38 Üldkohus rõhutas kõigepealt, et Google ei vaidle vastu sellele, et tal on turgu valitsev seisund 13 riigisisesel üldotsingu turul, mis vastavad riikidele, mille osas leidis komisjon, et ta kuritarvitas seda seisundit. Ta täpsustas, et see teave on kõikide hilisemate analüüside eeldus.

39 Esimesena analüüsis Üldkohus viiendat väidet ja esimese väite esimest osa, mille kohaselt olid kõnealused tegevused saavutustel põhineva konkurentsiga kooskõlas. Esiteks lükkas ta tagasi hagejate argumendid, mille kohaselt kujutasid need tegevused endast kvalitatiivseid parandusi, mis kuuluvad saavutustel põhineva konkurentsi valdkonda ja mida ei saa kvalifitseerida kuritarvitamiseks. Teiseks lükkas ta tagasi hagejate argumendid, mille kohaselt nõudis komisjon Google'ilt, et ta annaks konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele juurdepääsu oma täiustatud teenustele, ilma et komisjon oleks täitnud tingimusi, mis tulenevad 26. novembri 1998. aasta kohtuotsusest Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569). Kolmandaks lükkas ta tagasi hagejate argumendid, mille kohaselt kirjeldas komisjon faktilisi asjaolusid vääralt, sest Google tõi tootetulemuste rühmad sisse selleks, et parandada oma teenuse kvaliteeti, mitte selleks, et suunata infovoog omaenda hinnavõrdlusteenusesse.

40 Teisena analüüsis Üldkohus esimese väite teist osa ning teise väite esimest, teist ja osaliselt ka kolmandat osa, mille kohaselt ei olnud kõnealused tegevused diskrimineerivad. Sellega seoses lükkas ta tagasi hagejate etteheited, et komisjon järeldas ekslikult, et Google soosis *Product Universals*'ite ja *Shopping Units*'ite kuvamisega oma hinnavõrdlusteenust, ning etteheited, mille kohaselt olid konkureerivad hinnavõrdlusvahendid juba arvatud *Shopping Units*'itesse, mistõttu ei saanud olla soosivat kohtlemist.

41 Kolmandana analüüsis Üldkohus kolmandat ja neljandat väidet, mille kohaselt ei olnud kõnealustel tegevustel konkurentsivastaseid tagajärgi. Esiteks lükkas ta tagasi apellantide argumendid, mille kohaselt komisjon ei tõendanud, et kõnealused tegevused tõid kaasa ühest küljest infovoo vähenemise Google'i üldistelt tulemustelehtedelt konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse ja teisest küljest infovoo suurenemise Google'i üldistelt tulemustelehtedelt tema hinnavõrdlusvahendisse. Teiseks leidis ta, et hagejate argumendid, mille kohaselt komisjon spekuleeris kõnealuste tegevuste konkurentsivastaste tagajärgede küsimuses, tuleb hinnavõrdlusteenuste turgude osas tagasi lükata ja nendega tuleb nõustuda riigisiseste üldotsingu turgude osas. Kolmandaks lükkas ta tagasi hagejate argumendid, mille kohaselt jäeti

müügiplatvormide roll kõnealuste tegevuste tagajärgede analüüsimisel tähelepanuta. Neljandaks lükkas ta tagasi hagejate argumendid, mille kohaselt ei tõendanud komisjon kõnealuste tegevuste konkurentsivastaste tagajärgede esinemist riigisisestel hinnavõrdlusteenuste turgudel.

42 Neljandana lükkas Üldkohus tagasi esimese väite kolmanda osa ja osaliselt teise väite kolmanda osa, mis käsitlesid *Product Universals*'ite ja *Shopping Units*'ite kuvamist puudutavate objektiivsete põhjenduste olemasolu.

43 Seevastu, mis puudutab riigisiseseid üldotsingu turge, siis leidis Üldkohus, et komisjon tugines liiga ebatäpsetele kaalutlustele, et põhjendada – kas või potentsiaalsete – konkurentsivastaste tagajärgede esinemist, mistõttu kohus nõustus nende turgude osas hagejate neljanda väite esimese osaga, mis puudutas kõnealuste tegevuste konkurentsivastaste tagajärgede analüüsi puhtspekulatiivset laadi.

44 Seega tühistas Üldkohus vaidlusaluse otsuse ainult osas, milles komisjon tuvastas, et Google ja Alphabet rikkusid ELTL artiklit 102 ja EMP lepingu artiklit 54 13 riigisisesel üldotsingu turul EMPs, neil turgudel avaldunud konkurentsivastaste tagajärgede põhjal ning jättis hagi ülejäänud osas rahuldamata. Hagejatele komisjoni poolt määratud trahvi jättis Üldkohus oma täieliku pädevuse alusel tervikuna jõusse.

III. Menetlus Euroopa Kohtus

45 Euroopa Kohtu presidendi 22. märtsi 2022. aasta kohtumäärusega Google ja Alphabet *vs.* komisjon (C-48/22 P, EU:C:2022:207) otsustati CCIA, Saksamaa Liitvabariigi, EFTA järelevalveameti, BEUC, Foundemi, Kelkoo, VDZi, Ladenzeile, BDZV ja Twenga suhtes, kes on esimeses kohtuastmes menetlusse astujad, käsitleda konfidentsiaalsena apellatsioonkaebuse lisa 2, mille apellandid esitasid Euroopa Kohtu kantseleisse 2. veebruaril 2022, ning edastada neile menetlusse astujatele üksnes selle lisa mittekonfidentsiaalne versioon.

46 Euroopa Kohtu presidendi 1. septembri 2022. aasta kohtumäärusega Google ja Alphabet *vs.* komisjon (C-48/22 P, EU:C:2022:667) lubati PriceRunner International AB-l (edaspidi „PriceRunner“) astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Selles kohtumääruses otsustati apellatsioonkaebuse lisa 2 konfidentsiaalsena käsitleda ka PriceRunneri suhtes.

47 Euroopa Kohtu presidendi 1. septembri 2022. aasta kohtumäärusega Google ja Alphabet *vs.* komisjon (C-48/22 P, EU:C:2022:668) jäeti rahuldamata FairSearch AISBLi taotlus astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.

IV. Apellatsioonimenetluse poolte nõuded

48 Apellatsioonkaebuses paluvad apellandid Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

– tühistada vaidlusalune otsus või teise võimalusena saata asi tagasi Üldkohtule uueks arutamiseks;

– mõista esimese kohtuastme ja apellatsiooniastme kohtukulud välja komisjonilt ning

– mõista PriceRunnerilt välja tema menetlusse astumisega seotud kohtukulud.

49 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja

– mõista kohtukulud välja apellantidelt.

50 PriceRunner palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja

– mõista tema kohtukulud välja apellantidelt.

51 CCIA palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles jäeti vaidlusalune otsus muutmata;

– tühistada vaidlusalune otsus tervikuna või teise võimalusena saata asi tagasi Üldkohtule uueks arutamiseks ja

– mõista tema kohtukulud välja komisjonilt.

52 EFTA järelevalveamet palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja

– mõista kohtukulud välja apellantidelt.

53 BEUC palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja

– mõista apellatsioonimenetluses tema kantud kohtukulud välja apellantidelt.

54 Foundem palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või põhjendamatuse tõttu tervikuna rahuldamata ja

– mõista tema kohtukulud välja apellantidelt.

55 Kelkoo palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata osas, milles see on suunatud Üldkohtu tuvastatud faktiliste asjaolude vastu, ja ülejäänud osas põhjendamatuse tõttu rahuldamata ning

– mõista tema kohtukulud välja apellantidelt.

56 VDZ, Ladenzeile ja BDZV paluvad Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata ja

– mõista kohtukulud, sh nende kohtukulud, välja apellantidelt.

57 Twenga palub Euroopa Kohtul:

– lükata apellantide esitatud väited tagasi;

– jätta vaidlustatud kohtuotsus muutmata;

– jätta vaidlusalune otsus muutmata ja

– mõista kohtukulud välja apellantidelt.

58 19. septembri 2023. aasta kohtuistungil täpsustasid apellandid vastuseks Euroopa Kohtu küsimusele, et nad paluvad vaidlustatud kohtuotsuse tühistada üksnes osas, milles Üldkohus jättis rahuldamata nende esimeses kohtuastmes esitatud hagi, ning selle kohta tehti märge kohtuistungi protokolli. Seega loobusid apellandid apellatsioonkaebusest osas, milles see oli suunatud vaidlustatud kohtuotsuse selle osa vastu, millega Üldkohus nende nõuded rahuldas.

V. Apellatsioonkaebus

59 Apellandid põhjendavad oma apellatsioonkaebust nelja väitega. Esimese väite kohaselt on rikutud õigusnormi, kuna Üldkohus jättis vaidlusaluse otsuse jõusse hoolimata sellest, et otsus ei vastanud õiguslikule kriteeriumile, mis on nõutav, et tuvastada kohustus anda juurdepääs hinnavõrdlusvahenditele. Teise väite kohaselt on rikutud õigusnormi, kuna Üldkohus jättis vaidlusaluse otsuse jõusse hoolimata sellest, et otsuses ei tuvastatud tegevust, mis kaldus kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist. Kolmanda väite kohaselt eksis Üldkohus väidetava kuritarvituse ja tõenäoliste tagajärgede põhjusliku seose analüüsimisel. Neljanda väite kohaselt eksis Üldkohus, kui ta leidis, et komisjon ei pidanud analüüsima, kas tegevus võis sama tõhusad konkurendid turult välja tõrjuda.

A. Vastuvõetavus

60 Foundem väidab, et apellatsioonkaebus tuleb jätta ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata. Ta leiab sisuliselt, et apellandid püüavad vaidlustatud kohtuotsuses tuvastatud faktilisi asjaolusid avalikult vaidlustamata asendada need asjaolud oma versiooniga nendest, mis on vastuolus Üldkohtu järeldustega. Selline eksitav ja moonutatud faktiliste asjaolude esitamine mõjutab kõiki nelja apellatsioonkaebuse väidet, kuna nende väidete põhjendamiseks esitatud õiguslikud argumendid põhinevad ebatäpsetel faktidel.

61 Sellega seoses piisab, kui meenutada, et vastavalt ELTL artikli 256 lõikele 1 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesele lõigule on apellatsioonkaebus piiratud õigusküsimustega. Ainult Üldkohtul on pädevus tuvastada ja hinnata asjasse puutuvaid fakte ning hinnata tõendeid. Faktide ja tõendite hindamine ei ole seega õigusküsimus, mis sellisena kuulub apellatsiooni

korras Euroopa Kohtu poolt kontrollimisele, välja arvatud juhul, kui fakte või tõendeid on moonutatud (12. jaanuari 2023. aasta kohtuotsus Lietuvos geležinkeliai *vs.* komisjon, C-42/21 P, EU:C:2023:12, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika).

62 Seega, esiteks tuleb asjaolu, et apellandid tuginevad oma apellatsioonkaebuses esitatud õiguslikes argumentides moonutatud versioonile vaidlustatud kohtuotsuses tuvastatud faktidest, hinnata apellatsioonkaebuse põhjendatuse analüüsimisel. Teiseks, isegi kui kriitika, et vaidlustatud kohtuotsuses tuvastatud fakte on kirjeldatud eksitavalt, ilma et nende faktide paikapidavust oleks siiski vaidlustatud, on põhjendatud, ei too see kaasa apellatsioonkaebuse vastuvõetamatust.

63 Lisaks on käesolevas asjas apellatsioonkaebuses piisavalt täpselt ära toodud vaidlustatud kohtuotsuse kritiseeritavad punktid igas väites ning esitatud põhjused, miks nendes punktides on apellantide hinnangul rikutud õigusnormi, mistõttu on Euroopa Kohtul võimalik teostada õiguspärasuse kontrolli.

64 Eespool toodud kaalutlustest tuleneb, et käesolev apellatsioonkaebus on vastuvõetav.

B. Sisulised küsimused

1. Esimene väide

a) Poolte argumendid

65 Esimeses väites, mis koosneb kahest osast, heidavad apellandid, keda toetab CCIA, Üldkohtule ette, et ta kinnitas vaidlusalust otsust, kuigi komisjon ei olnud tõendanud, et olid täidetud teenuse osutamise kohustuse tekkimise tingimused, mis on kohtupraktikas välja töötatud ja mida vaidlustatud kohtuotsuse punktides 213, 215 ja 216 meenutati.

66 Sellega seoses väidavad apellandid, et Google'ile heideti sisuliselt ette, et ta ei andnud konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele juurdepääsu spetsiaalsetele *box*'idele, mis on tema tulemustelehtedel paigutatud domineerivalt, millel on täiustatud kuvamisvõimalused ja mida sellised algoritmid nagu Panda ei saa allapoole paigutada.

67 Esimese väite esimeses osas heidavad apellandid Üldkohtule ette, et ta asendas õigusvastaselt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 224–228 vaidlusaluses otsuses esitatud komisjoni hinnangu enda omaga, mille kohaselt olid teenuse osutamise kohustuse tuvastamiseks nõutavad tingimused täidetud. Üldkohus kinnitas nimelt, et Google'i üldisel tulemustelehel on tunnuseid, mis muudavad selle sarnaseks esmatähtsa vahendiga (punkt 224), et komisjon leidis, et Google'i infovoog on konkureerivate hinnavõrdlusvahendite jaoks hädavajalik (punkt 227), ning et see institutsioon tuvastas ohu, et kõrvaldada võidakse igasuguse konkurents (punkt 228). Vaidlusaluses otsuses ei ole aga selliseid järeldusi esitatud, nagu Üldkohus ka ise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 223 kinnitas, kui ta märkis, et komisjon ei viidanud teenuse osutamise kohustuse kriteeriumidele.

68 Esimese väite teises osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 229–249 õigusnormi, kui ta leidis, et komisjon ei olnud väidetava kuritarvituse kindlakstegemiseks kohustatud kohaldama 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuse Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) punktis 41 esitatud testi.

69 Sellega seoses väidavad apellandid, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 220, 229 ja 287 tuvastas Üldkohus väidetava kuritarvituse sisuliselt kui Google'i poolt juurdepääsu võimaldamise kohustuse rikkumise. Siiski leidis Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 229, et vaidlusalused tegevused erinesid oma koosseisu tunnuste poolest teenuse osutamisest keeldumisest, mida käsitleti kohtuasjas, milles tehti 26. novembri 1998. aasta kohtuotsus Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569).

70 Esimeses etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 237–240, et käesolevat kohtuasja tuleb eristada teenuse osutamisest keeldumist puudutavast kohtuasjast, kuna see on seotud „erineva kohtlemisega". Teenuse osutamisest keeldumist puudutav kohtuasi on aga üksnes erinevat kohtlemist puudutavate kohtuasjade eriliik, kuna see tähendab, et asjaomane ettevõtja säilitab teatud vara enda huvides, lubamata seda kasutada oma konkurentidel.

71 Apellantide sõnul oli käesolevas asjas tuvastatud probleem *box*'idest koosneva vahendi olemasolu, millele konkureerivatel hinnavõrdlusvahenditel puudus juurdepääs, ning asjaolu, et see vahend oli paigutuse, omaduste ja allapoole paigutamise puudumise seisukohast ligitõmbavam kui vahend, millele neile hinnavõrdlusvahenditele oli tegelikult antud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 219 ja 243 Üldkohtu kasutatud sõnastuse kohaselt „juurdepääs", st üldiste tulemuste esitamine. Väidetava kuritarvitamise kirjeldamine kombinatsioonina mitmest tegevusest, st Google'i hinnavõrdlusvahendi tulemuste kuvamine domineerivates *box*'ides ja konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemuste kuvamine üldistes tulemustes, mida võidakse allapoole paigutada, on ainult teine viis väljendamaks asjaolu, et Google kohtles oma hinnavõrdlusvahendi tulemusi erinevalt konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemustest põhjusel, et ta ei andnud viimastele juurdepääsu *box*'idele. Seega, vastupidi sellele, mida Üldkohus kinnitas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 232, ei ole kõnealune erinev kohtlemine juurdepääsust eraldiseisev „väline tegevus".

72 Teises etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus kirjeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 177, 219 ja 243 õigusvastaselt ja ekslikult vaidlusalust otsust selliselt, et see puudutab tingimusi, millel Google osutas oma üldotsingu teenust üldistele tulemustelehtedele juurdepääsu võimaldamisega, mitte kohustust anda juurdepääs eraldi vahendile.

73 Esiteks leiavad nad, et Üldkohus „sõnastas" vaidlusaluse otsuse „ümber", kui ta tõdes vaidlustatud kohtuotsuse punktis 219, et „vastupidi komisjoni väitele" on käesolevas kohtuasjas kõne all tingimused, millest lähtudes osutab Google oma üldotsingu teenust üldistele tulemustelehtedele juurdepääsu võimaldamisega, samas kui sellist järeldust selles otsuses ei ole.

74 Teiseks, kirjeldades käesolevat kohtuasja tarnetingimusi puudutavana, kvalifitseeris Üldkohus seda kohtuasja vääralt. See kohtuasi ei puuduta nimelt tarnetingimusi, st kaubanduslikke tingimusi, mille kohaselt ettevõtja, kes on otsustanud teist ettevõtjat varustada, teeb oma kaubad või teenused kättesaadavaks. Lisaks ei ole kõnealune taristu terve Google'i üldine tulemusteleht. Vastupidi, vaidlusalusest otsusest tuleneb, et *box*'id kujutavad endast eraldi vahendit koos oma tehnilise taristuga ning Google'ile heidetakse ette, et ta ei andnud konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele juurdepääsu nendele *box*'idele. Asjaolu, et Google andis konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele juurdepääsu oma üldistele tulemustele, ei muuda midagi. Seega, nagu kõikides teenuse osutamise kohustuse asjades, on käesolevas asjas küsimus ettevõtja õiguses valida, kellel on juurdepääs konkreetsele vahendile. Seda arvestades ei ole vaidlustatud kohtuotsuse punktides 234–236 ja 239 sisalduv viide hinnakruvi käsitlevale kohtupraktikale asjakohane.

75 Kolmandas etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 232 ja 233 ekslikult tagasi teenuse osutamise kohustuse kriteeriumi põhjusel, et konkurent ei olnud esitanud sõnaselget juurdepääsutaotlust ja turgu valitseva seisundiga ettevõtja ei olnud sõnaselgelt keeldunud. Esiteks rikkus Üldkohus õigusnormi, kuna kohtupraktika ei nõua sõnaselge taotluse ja juurdepääsu andmisest keeldumise esinemist. Teiseks on Üldkohtu formalistlik lähenemine vastuolus teenuse osutamise kohustuse õigusliku ja majandusliku loogikaga. Oluline on kindlaks teha, kas käesolev kohtuasi vastab õiguslikele tingimustele, mis on nõutavad sellise kohustuse kehtestamiseks, mis kujutab endast põhivabaduste riivet ja erandit konkurentsist turumajanduses. Sellel, kas on esitatud sõnaselge taotlus või mitte, ei ole seevastu tähtsust. Kolmandaks kaldub Üldkohtu arutluskäik kõrvale vaidlusalusest otsusest, milles tuvastati, et on olemas *Shopping Units*'itele juurdepääsu taotlus ja selle võimaldamisest keeldumine.

76 Neljandas etteheites heidavad apellandid Üldkohtule ette, et viimane lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 240 teenuse osutamise kohustuse kriteeriumi tagasi põhjusel, et ta kvalifitseeris kõnealuse tegevuse ehk selle, et Google kohtles oma hinnavõrdlusvahendi tulemusi erinevalt võrreldes konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemustega, „aktiivseks". Vaidlusalune otsus taunib aga seda, et „passiivselt" jäeti teistele hinnavõrdlusvahenditele andmata sama juurdepääs, mis on antud Google'i hinnavõrdlusvahendile. Apellantide sõnul ei ole tegevuse „aktiivseks" või „passiivseks" kvalifitseerimisel tähtsust käesoleva juhtumi eristamisel teenuse osutamisest keeldumise juhtumitest üldiselt.

77 Viiendas etteheites vaidlevad apellandid vastu Üldkohtu kaalutlustele, mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 246 ja milles ta leidis, et vaidlusaluse otsuse parandusmeetmed ei ole väidetava kuritarvituse laadi hindamisel asjakohased. Komisjon tuvastas ainult kaks meedet, et kuritarvitusele lõpp teha: Google võis kas sõlmida lepingud konkureerivate hinnavõrdlusvahendite haldajatega, et anda neile Google'i *box*'idele sama juurdepääs, nagu oli tema enda hinnavõrdlusvahendil, või lõpetada *box*'ide kuvamine. Vaidlusaluse otsuse eesmärk oli seega selgelt lahendada probleem, mis tulenes sellest, et Google keeldus andmast juurdepääsu taristule, kuigi ta oli õiguslikult kohustatud selle andma.

78 Komisjon, PriceRunner, EFTA järelevalveamet, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV ja Twenga vaidlevad apellantide argumentidele vastu ning väidavad, et apellatsioonkaebuse esimene väide tuleb vastuvõetamatuse, tulemusetuse või põhjendamatuse tõttu tagasi lükata. Eelkõige põhineb see väide ekslikul eeldusel, et vaidlusaluse otsuse selle osa kohaselt, mis jäeti vaidlustatud kohtuotsusega muutmata, seisnes etteheidetav tegevus üksnes selles, et Google kuvas silmatorkavalt oma hinnavõrdlusvahendi tulemusi ja keeldus andmast konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele juurdepääsu eraldiseisvale vahendile, mis koosneb väidetavalt *box*'idest, st *Products Universals*'itele ja seejärel *Shopping Units*'itele.

b) Euroopa Kohtu hinnang

1) Esimese väite teine osa

79 Esimese väite teises osas, mida tuleb analüüsida esimesena, kritiseerivad apellandid vaidlustatud kohtuotsuse punkte 229–249 põhjusel, et kuna Üldkohus keeldus kohaldamast käesolevas asjas 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuse Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) punktis 41 välja töötatud tingimusi, lähtus ta turgu valitseva seisundi kuritarvitamise hindamisel väärast õiguslikust kriteeriumist.

80 Sellega seoses leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 229, et kuigi kõnealused tegevused ei olnud juurdepääsuprobleemiga mitteseotud, erinesid need siiski oma tunnuste poolest teenuse osutamisest keeldumisest, millega oli tegemist kohtuasjas, milles tehti 26. novembri 1998. aasta kohtuotsus Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), ning see põhjendab komisjoni otsust käsitleda neid lähtuvalt muudest tingimustest kui need, mis on välja toodud selles kohtuotsuses.

81 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 230 ja 231 täpsustas Üldkohus, et mis tahes täielik või osaline juurdepääsuga seotud probleemistik, nagu on kõne all käesolevas asjas, ei tähenda tingimata selles kohtuotsuses esile toodud tingimuste kohaldamist, eriti – nagu märkis komisjon vaidlusaluses otsuses – kui kõnealune tegevus seisneb iseseisvas tegevuses, millel võib küll olla sama väljatõrjuv mõju, kuid mis oma koosseisu tunnuste poolest erineb teenuse osutamisest keeldumisest.

82 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 232 ja 233 selgitas Üldkohus sisuliselt, et teenuse osutamisest keeldumine, mis õigustab 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuses Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) nimetatud tingimuste kohaldamist, tähendab esiteks, et see on sõnaselge, st on olemas taotlus või igal juhul soov saada juurdepääs ja vastav keeldumine, ning teiseks, et süükspandav tegevus seisneb peamiselt keeldumises kui niisuguses, mitte välises tegevuses nagu eelkõige mõnes muus vormis kuritarvitamine võimendusefektiga. Üldkohus leidis, et niisuguse sõnaselge keeldumise puudumine välistab selle, et teenuse osutamisest keeldumiseks kvalifitseeritaks tegevus, mis isegi juhul, kui selle tagajärg võib lõpuks olla juurdepääsu andmisest vaikimisi keeldumine, kujutab endast – võttes arvesse selle koosseisu tunnuseid, mis juba oma olemuselt kalduvad kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist – ELTL artikli 102 iseseisvat rikkumist.

83 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 234 lisas Üldkohus, et kuigi kõik või vähemalt enamik „väljatõrjumistegevustest“ võivad endast kujutada teenuse osutamisest vaikimisi keeldumist, sest need muudavad turulepääsu raskemaks, ei saa 26. novembri 1998. aasta kohtuotsust Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) kohaldada kõigi nende tegevuste suhtes, sest vastasel juhul eirataks ELTL artikli 102 sätet ja mõtet, mille ulatust ei saa piirata selle kohtuotsuse tähenduses „olulisi“ kaupu ja teenuseid puudutavate kuritarvitustega.

84 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 235 märkis Üldkohus, et mitmes kohtuasjas, milles olid tõstatatud teenuse kättesaadavuse probleemid, näiteks hinnakruvi efekt, ei olnud hädavajalikkuse tingimuse tõendamine nõutav. Sellega seoses leidis ta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 236, et 26. novembri 1998. aasta kohtuotsusest Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) ei saa järeldada, et tingimused, mis on vajalikud selleks, et tuvastada kuritarvitusena käsitatav keeldumine teenuse osutamisest, peavad olema kindlasti kohaldatavad ka sellise tegevuse kuritarvitusliku laadi hindamisel, mis seisneb teenuste osutamisele või toodete müügile ebasoodsate tingimuste kohaldamises või selliste tingimuste seadmises, mille tulemusel ostja huvi kaob, sest selline tegevus võib kujutada endast kuritarvituse vormi, mis erineb teenuse osutamisest keeldumisest.

85 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 237–241 leidis Üldkohus sisuliselt, et käesoleval juhul ei olnud kõne all mitte lihtsalt Google'i ühepoolne keeldumine osutada konkureerivatele ettevõtjatele teenust, mis on vajalik naaberturul konkurentsi pakkumiseks, vaid ELTL artikliga 102 vastuolus olev erinev kohtlemine. Ta märkis, et vaidlusalune tegevus sisaldas „aktiivset“ tegevust, mis väljendus positiivses diskrimineerimises Google'i hinnavõrdlusteenuse ja konkureerivate hinnavõrdlusteenuste vahel, ning et see tegevus kujutas endast võimendusefektiga kuritarvitamise iseseisvat vormi algusega turult, kus tal on valitsev seisund ja mida iseloomustavad suured turuletuleku tõkked, nimelt üldotsingu teenuste turult. Üldkohtu hinnangul ei olnud

komisjon seega kohustatud tõendama, et tingimused, mis tulenevad 26. novembri 1998. aasta kohtuotsusest Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), olid täidetud, et tuvastada turgu valitseva seisundi kuritarvitamine.

86 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 242–247 lükkas Üldkohus muu hulgas tagasi Google'i argumendi, et vaidlusalune otsus kohustas teda sisuliselt üle kandma väärtusliku vara, nimelt otsingutulemustele eraldatud ruumi. Ta selgitas, et turgu valitsevat seisundit kuritarvitava ettevõtja kohustus võõrandada vara, sõlmida lepinguid või tagada juurdepääs oma teenusele mittediskrimineerivatel tingimustel ei tähenda tingimata 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuses Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) kindlaks määratud tingimuste kohaldamist. Kuritarvitamise õigusliku kvalifitseerimise kriteeriumide ja parandusmeetmete vahel, mis võimaldavad seda heastada, ei saa nimelt olla automaatset seost. Üldkohus lisas, et asjaolu, et üks viis teha lõpp kuritarvitamisele on võimaldada konkurentidel olla *box*'ides, mis kuvatakse Google'i tulemustelehtede ülaosas, ei tähenda, et kuritarvitamine piirdub nende *box*'ide kuvamisega ja et kuritarvitamise tuvastamise tingimused tuleb kindlaks määrata ainuüksi sellest aspektist lähtudes.

87 Selleks et hinnata, kas nende kaalutluste puhul on rikutud õigusnormi, nagu väidavad apellandid, on oluline meelde tuletada, et ELTL artikli 102 kohaselt on keelatud – juhul kui see võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust – see, kui üks või mitu ettevõtjat kuritarvitavad turgu valitsevat seisundit siseturul või selle olulises osas. Selle artikli eesmärk on vältida konkurentsi kahjustamist üldist huvi ning üksikettevõtjate ja tarbijate huve kahjustaval viisil, karistades turgu valitseva seisundiga ettevõtjaid sellise tegevuse eest, mis piirab saavutustel põhinevat konkurentsi ja võib seega üksikettevõtjatele ja tarbijatele otsest kahju tekitada või mis takistab või moonutab sellist konkurentsi ja võib seega neile kaudset kahju tekitada (21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkt 124 ja seal viidatud kohtupraktika).

88 Sellise tegevusena on käsitatav tegevus, mis takistab turul, kus konkurents on juba nõrgenenud just ühe või mitme turgu valitseva seisundiga ettevõtja tegevuse tõttu, veel turul olemas oleva konkurentsi säilimist või selle konkurentsi arengut selliste vahenditega, mis erinevad vahenditest, mida kasutatakse ettevõtjatevahelises saavutustel põhinevas konkurentsis (21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkt 125 ja seal viidatud kohtupraktika).

89 Mis puudutab tegevust, mis seisneb keeldumises võimaldada kasutada taristut, mille on turgu valitseva seisundiga ettevõtja oma tegevuse tarbeks välja arendanud ja mis talle kuulub, siis tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et selleks, et niisugune keeldumine oleks turgu valitseva seisundi kuritarvitamine, ei ole vaja mitte üksnes seda, et keeldumine võiks taristut kasutada sooviva taotleja kõnealusel turul konkurentsist täielikult kõrvaldada ning et seda ei saaks objektiivselt põhjendada, vaid ka seda, et taristu ise oleks taotleja tegevuseks hädavajalik selles mõttes, et nimetatud taristule ei ole ühtegi tegelikku ega potentsiaalset asendust (vt selle kohta 26. novembri 1998. aasta kohtuotsus Bronner, C-7/97, EU:C:1998:569, punkt 41, ning 12. jaanuari 2023. aasta kohtuotsus Lietuvos geležinkeliai *vs.* komisjon, C-42/21 P, EU:C:2023:12, punkt 79 ja seal viidatud kohtupraktika).

90 Nende tingimuste ettenägemine 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuse Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) punktis 41 oli põhjendatud selle kohtuasja konkreetsete asjaoludega, mis seisnesid turgu valitseva seisundiga ettevõtja keeldumises võimaldada konkurendil kasutada taristut, mille ta oli välja arendanud oma tegevuse tarbeks, mitte mis tahes muus tegevuses

(25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Deutsche Telekom *vs.* komisjon, C-152/19 P, EU:C:2021:238, punkt 45, ja 12. jaanuari 2023. aasta kohtuotsus Lietuvos geležinkeliai *vs.* komisjon, C-42/21 P, EU:C:2023:12, punkt 80).

91 Nimelt toob see, kui tuvastatakse, et turgu valitseva seisundiga ettevõtja kuritarvitas oma seisundit, kuna ta keeldus konkurendiga lepingu sõlmimisest, kaasa selle, et nimetatud ettevõtja on sunnitud selle konkurendiga lepingu sõlmima. Selline kohustus kahjustab aga eriti turgu valitseva seisundiga ettevõtja lepingu sõlmimise vabadust ja omandiõigust, kuna ettevõtjal, isegi kui tal on turgu valitsev seisund, on üldjuhul vabadus keelduda lepingu sõlmimisest ja kasutada taristut, mille ta on omaenda vajaduste tarbeks välja arendanud (25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Deutsche Telekom *vs.* komisjon, C-152/19 P, EU:C:2021:238, punkt 46).

92 Käesoleval juhul väidavad apellandid, et hoolimata sellest, et Üldkohus tuvastas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 220, 229 ja 287 väidetava kuritarvituse kasutades sõnastust, mis näitab, et tegelikult on küsimus selles, kas Google'il on kohustus anda konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele juurdepääs sellisele taristule, järeldas Üldkohus selle kohtuotsuse punktides 229 ja 240 ekslikult, et Google'i tegevus erineb oma koosseisu tunnuste poolest juurdepääsu andmisest keeldumisest, mida käsitleti kohtuasjas, milles tehti 26. novembri 1998. aasta kohtuotsus Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), ning et järelikult ei ole selles kohtuotsuses välja kujundatud tingimused selle tegevuse suhtes kohaldatavad.

93 Oma esimese ja teise etteheitega heidavad apellandid Üldkohtule eelkõige ette, et viimane asus seisukohale, et käesolev kohtuasi puudutab pigem „erinevat kohtlemist" tingimuste osas, millel Google pakub oma üldotsingu teenust juurdepääsu kaudu üldistele tulemustelehtedele, mitte kohustust anda juurdepääs eraldi vahendile, mis koosneb spetsiaalsetest *box*'idest, mis on tema tulemustelehtedel paigutatud domineerivalt, millel on täiustatud kuvamisvõimalused ja mida sellised algoritmid nagu Panda ei saa allapoole paigutada.

94 Sellega seoses tuleb esimesena märkida, et apellandid tõlgendavad vaidlustatud kohtuotsuse punkte 220, 229 ja 287 valesti.

95 Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 220 tõepoolest, et „Google'ile [heidetakse] ette, et ta ei võimalda seda, et konkureerivad hinnavõrdlusvahendid oleksid paigutatud ja kuvatud samamoodi, nagu paigutatakse ja kuvatakse tema oma hinnavõrdlusvahend[it]". Selle kohtuotsuse punktis 229 märkis ta, et „kõnealused tegevused ei ole – nagu väidab Google – juurdepääsuprobleemiga mitteseotud". Kohtuotsuse punktis 287 tõdes kohus, et „konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemusi ei kohelda – isegi kui need on internetikasutaja jaoks eriti asjakohased – kunagi samamoodi nagu Google'i hinnavõrdlusvahendi tulemusi, olgu siis paigutuse poolest, sest nende omaduste endi tõttu kalduvad kohandamisalgoritmid neid allapoole paigutama ja *box*'id on mõeldud ainult Google'i hinnavõrdlusvahendi tulemustele, või nende vormingu poolest, sest täiustatud omadused ja pildid on samuti mõeldud üksnes Google'i hinnavõrdlusvahendile".

96 Vastupidi sellele, mida väidavad apellandid, ei tuvastanud Üldkohus siiski vaidlustatud kohtuotsuse punktides 220, 229 ja 287 väidetud kuritarvitust kasutades sõnastust, mis näitaks, et lõppkokkuvõttes on tegemist küsimusega, kas Google'il on kohustus teha kättesaadavaks *box*'id, st *Products Universals*'id ja seejärel *Shopping Units*'id.

97 Nende punktide sõnastusest endast ning nende punktide tõlgendamisest nende kontekstis ja eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 219–229 ja 288 ilmneb nimelt, et Google'ile heideti ette, et ta ei võimaldanud tema hinnavõrdlusvahendiga konkureerivatel hinnavõrdlusvahenditel saada tema üldistel tulemustelehtedel samasugust nähtavust nagu see, mis oli tema hinnavõrdlusvahendil, ning seega ei taganud tema hinnavõrdlusvahendi ja konkureerivate hinnavõrdlusvahendite võrdset kohtlemist. Täpsemalt seisnes Google'ile etteheidetav tegevus – nagu meenutas ka Üldkohus selle kohtuotsuse punktides 187 ja 261 – kahe tegevuse kombinatsioonis, see tähendab esiteks tema enda spetsialiseeritud tulemuste tema üldistel tulemustelehtedel soodsamas paigutamises ja esitamises kui konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemuste puhul ning teiseks konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemuste samaaegses allapoole paigutamises kohandamisalgoritmide abil.

98 Lisaks, kuna apellandid viitavad ka vaidlusaluses otsuses ette nähtud parandusmeetmete asjakohasusele, siis piisab, kui märkida, et need meetmed ei kohustanud Google'it võimaldama juurdepääsu *box*'idele. Vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 71 ja 221 ilmneb nimelt, et komisjon kohustas Google'it süükspandavat tegevust lõpetama, rõhutades, et kuigi Google võib seda ettekirjutust täita mitmel erineval viisil, peab mis tahes rakendusmeede tagama, et Google ei kohtle konkureerivaid hinnavõrdlusteenuseid oma üldistel tulemustelehtedel „vähem soodsalt" kui oma hinnavõrdlusteenust ning et mis tahes rakendusmeede peaks Google'i hinnavõrdlusteenuse suhtes kohaldama „samu paigutamis- ja esitamismeetodeid" nagu need, mida kasutatakse konkureerivate hinnavõrdlusteenuste puhul.

99 Kõne all oleva tegevuse kirjeldusest vaidlustatud kohtuotsuses ilmneb seega, et see tegevus puudutas diskrimineerivat paigutamist ja esitamist Google'i üldotsingu teenuse üldistel tulemustelehtedel, mitte juurdepääsu *box*'idele.

100 Nii märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 177 muu hulgas, et kõnealune taristu seisnes Google'i üldistes tulemustelehtedes, mis tekitasid infovoogu teistele veebisaitidele, sh konkureerivate hinnavõrdlusvahendite saitidele, ning et see taristu oli põhimõtteliselt avatud.

101 Lisaks märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 219 ja 243, et vaidluse all olid tingimused, mille alusel Google osutas oma üldotsingu teenust seeläbi, et konkureerivad hinnavõrdlusvahendid said juurdepääsu üldistele tulemustelehtedele.

102 Lõpuks tõdes Üldkohus pärast seda, kui ta oli vaidlustatud kohtuotsuse punktides 220 ja 221 kokku võtnud vaidlusaluse otsuse põhjenduste 662 ja 699 ning põhjenduse 700 punkti c sisu, selle kohtuotsuse punktis 222, et see otsus puudutab Google'i hinnavõrdlusvahendi ja konkureerivate hinnavõrdlusvahendite võrdset juurdepääsu Google'i üldistele tulemustelehtedele, olenemata sellest, milline on kõnealune tulemuste liik – üldised tulemused, *Product Universals*'id või *Shopping Units*'id –, ning sellega püütakse seega anda konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele juurdepääs Google'i üldistele tulemustelehtedele sama nähtava paigutuse ja esitusega kui Google'i hinnavõrdlusvahendi puhul.

103 Seega on selge, et kui Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 229, et kõnealused tegevused „ei ole […] juurdepääsuprobleemiga mitteseotud", ei viidanud ta mitte konkureerivate hinnavõrdlusvahendite juurdepääsule *box*'idele, vaid nende juurdepääsule Google'i üldistele tulemustelehtedele mittediskrimineerivatel tingimustel.

104 Teisena ei saa Üldkohtule ette heita, et ta asendas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 219 vaidlusaluses otsuses antud hinnangu enda omaga. Kõnealuse tegevuse kirjeldus niisugusena, nagu Üldkohus selle esitas, on nimelt ainult viis kirjeldada asjaolu, et Google'ile heideti ette Google'i üldotsingu tulemustelehtedel tema hinnavõrdlusvahendi soodsamat paigutamist ja esitamist võrreldes konkureerivate hinnavõrdlusvahenditega, nagu on korduvalt märgitud vaidlusaluses otsuses ja vaidlustatud kohtuotsuses, milles kasutatud sõnastus on minimaalsete erinevustega.

105 Kolmandana ei saa nõustuda apellantide argumendiga, et *box*'id kujutavad endast Google'i üldistest tulemustelehtedest erinevat vahendit, mistõttu oleks Üldkohus pidanud asuma seisukohale, et käsitletaval juhul on tegemist küsimusega, kas oli põhjendatud kohustada Google'it andma konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele juurdepääs sellele vahendile. Nimelt, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 114 ja 115 sisuliselt märkis, ei kujuta *box*'id, isegi kui neid on Google'i üldisel tulemustelehel esile tõstetud, endast sellest lehest eraldiseisvat taristut iseseisva tulemustelehe tähenduses.

106 Lisaks on selge, et Google'i hinnavõrdlusvahendiga konkureerivatel hinnavõrdlusvahenditel oli juurdepääs tema üldotsingu teenusele ja üldistele tulemustelehtedele. Google'ile ei ole seega sugugi ette heidetud, et ta keeldus juurdepääsu andmisest.

107 Seega puudutab ebasoodne olukord, mis Google'iga konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele tuleneb kahe kõnealuse tegevuse kombinatsioonist – see tähendab esiteks tema enda spetsialiseeritud tulemuste tema üldistel tulemustelehtedel soodsamas paigutamises ja esitamises kui konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemuste puhul ning teiseks konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemuste samaaegses allapoole paigutamises kohandamisalgoritmide abil –, Google'i üldisele tulemustelehele juurdepääsu tingimusi, mitte juurdepääsu väidetavalt eraldiseisvale taristule, mis koosneb *box*'idest.

108 Neljandana, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 223, 237 ja 240 sisuliselt märkis, leidis komisjon vaidlusaluses otsuses, et nende kahe tegevuse kombineerimisega ja seega diskrimineerimisega tema enda hinnavõrdlusvahendi ja konkureerivate hinnavõrdlusvahendite vahel tema üldotsingu lehtedel võimendas Google oma turgu valitsevat seisundit üldotsingu turul, mida iseloomustavad suured turuletuleku tõkked, et soodustada enda hinnavõrdlusvahendit hinnavõrdlusteenuste turul, ning et see tegevus viis konkurentsi potentsiaalse või tegeliku väljatõrjumiseni viimati nimetatud turul, mis on järgnev turg.

109 Seda asjaolu arvestades tõdes Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 229 ja 240, et komisjon ei olnud kohustatud tõendama, et 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuses Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) kindlaks määratud tingimused, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 89, olid täidetud, et jõuda kindlaks tehtud tegevuse põhjal rikkumise tuvastamiseni, kuna see tegevus erineb oma koosseisu tunnuste poolest juurdepääsu andmisest keeldumisest, mida käsitleti selle kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasjas, ja kujutab endast iseseisvat võimendusefektiga kuritarvitamise vormi.

110 Ent nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 90, nähtub 26. novembri 1998. aasta kohtuotsusest Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) tulenevast kohtupraktikast, et selle kohtuotsuse punktis 41 nimetatud tingimuste ettenägemine oli põhjendatud selle kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasjale omaste asjaoludega, mis seisnesid turgu valitseva seisundiga ettevõtja keeldumises võimaldada konkurendil kasutada taristut, mille ta oli välja arendanud oma tegevuse tarbeks, mitte mis tahes muus tegevuses.

111 Seevastu juhul, kui turgu valitseva seisundiga ettevõtja annab oma taristule juurdepääsu, kuid seab selle juurdepääsu, teenuste osutamise või toodete müügi eelduseks ebaõiglased tingimused, ei ole 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuse Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) punktis 41 nimetatud tingimused kohaldatavad. Vastab tõele, et kui juurdepääs sellisele taristule või ka teenusele või sisendile on hädavajalik, et turgu valitseva seisundiga ettevõtja konkurendid saaksid järgneval turul kasumlikult tegutseda, on veelgi tõenäolisem, et ebaõiglasel tegevusel on sellel turul vähemalt potentsiaalsed konkurentsivastased tagajärjed ja see kujutab endast ELTL artikli 102 tähenduses kuritarvitust. Mis puudutab aga muud tegevust kui juurdepääsu võimaldamisest keeldumine, siis sellise hädavajalikkuse puudumine ei ole iseenesest määrav turgu valitseva seisundiga ettevõtja võimaliku kuritarvitava tegevuse analüüsimisel (25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Deutsche Telekom *vs.* komisjon, C-152/19 P, EU:C:2021:238, punkt 50, ja 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Slovak Telekom *vs.* komisjon, C-165/19 P, EU:C:2021:239, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).

112 Nimelt kuigi selline tegevus võib kujutada endast üht kuritarvituse vormi, kui see võib tekitada asjaomastel turgudel vähemalt potentsiaalseid konkurentsivastaseid tagajärgi või isegi väljatõrjuvat mõju, ei saa seda samastada pelga keeldumisega anda konkurendile juurdepääs taristule, kuna pädeval riigisisesel konkurentsiasutusel või kohtul ei ole vaja turgu valitseva seisundiga ettevõtjat kohustada andma oma taristule juurdepääsu, sest selline juurdepääs on juba antud. Meetmed, mida tuleb sellises kontekstis võtta, riivavad seega turgu valitseva seisundiga ettevõtja lepingu sõlmimise vabadust ja omandiõigust vähem kui olukorras, kus ettevõtjat kohustatakse andma oma taristule juurdepääs, kui ta on hoidnud seda oma tegevuse tarbeks (25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Deutsche Telekom *vs.* komisjon, C-152/19 P, EU:C:2021:238, punkt 51, ja 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Slovak Telekom *vs.* komisjon, C-165/19 P, EU:C:2021:239, punkt 51).

113 Kuna Google annab – nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 105–107 – konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele juurdepääsu oma üldotsingu teenusele ja üldistele tulemustelehtedele, kuid seab selle juurdepääsu sõltuvusse diskrimineerivatest tingimustest, ei ole 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuse Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) punktis 41 kindlaks määratud tingimused kõnealuse tegevuse suhtes kohaldatavad.

114 Järelikult leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 229 ja 240 õigesti, et komisjon ei rikkunud õigusnormi, kui ta jättis hindamata, kas kõnealune tegevus vastas nendele tingimustele.

115 Kõigest eelnevast järeldub, et esimene ja teine etteheide tuleb tagasi lükata.

116 Järelikult on kolmas kuni viies etteheide, mis puudutavad vaidlustatud kohtuotsuse punkte 232, 233, 240 ja 246, tulemusetud.

117 Nende etteheidetega väidavad apellandid nimelt, et Üldkohus eksis, kui ta välistas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 232 ja 233 nende tingimuste kohaldatavuse põhjusel, et puudusid juurdepääsutaotlus ja sõnaselge keeldumine, ning selle kohtuotsuse punktis 240 põhjusel, et kõnealune tegevus, st see, et Google kohtles oma hinnavõrdlusvahendi tulemusi võrreldes konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemustega erinevalt, oli „aktiivne“, mitte „passiivne“. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 246 leidis Üldkohus apellantide hinnangul ekslikult, et vaidlusaluse otsuse parandusmeetmed ei olnud väidetava kuritarvituse laadi hindamisel asjakohased.

118 Ent isegi kui nendes Üldkohtu kaalutlustes on rikutud õigusnorme, ei ole nende analüüsimine vajalik, kuna ta ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et kõnealune tegevus ei kujuta endast juurdepääsu võimaldamisest keeldumist, mille suhtes kehtivad 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuse Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) punktis 41 ette nähtud tingimused.

119 Seetõttu tuleb esimese väite teine osa tagasi lükata.

2) Esimese väite esimene osa

120 Esimese väite esimeses osas heidavad apellandid Üldkohtule ette, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 224–228 asendas Üldkohus vaidlusaluses otsuses sisalduva komisjoni hinnangu õigusvastaselt enda hinnanguga, mille kohaselt olid 26. novembri 1998. aasta kohtuotsuse Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) punktis 41 kehtestatud tingimused täidetud, kuigi vaidlusaluses otsuses ei olnud ühtegi sellist järeldust.

121 Kuna – nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 118 – Üldkohus ei rikkunud aga õigusnormi, kui ta leidis, et Google'ile ette heidetavat tegevust ei tule hinnata nende tingimuste alusel, tuleb esimese väite esimene osa tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

122 Arvestades eelnevaid kaalutlusi, tuleb esimene väide tervikuna tagasi lükata.

2. Teine väide

a) Poolte argumendid

123 Teises väites, mis koosneb kolmest osast, leiavad apellandid, keda toetab CCIA, et kuigi väidetav kuritarvitamine ei kujutanud endast juurdepääsu andmisest keeldumist, oli selleks, et tuvastada ELTL artikli 102 rikkumine, vaja teha vaidlusaluses otsuses kindlaks veel üks „väline tegevus" ja tõendada, et see tegevus kaldus kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist. Sellega seoses, nagu Üldkohus meenutas eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktides 162–164, ei piisa sellest, kui tuvastada, et turgu valitsev seisund on võimendusefektiga pelgalt laienenud naaberturule, isegi kui see laienemine toob kaasa konkurentide kadumise või marginaliseerumise.

124 Teise väite esimeses osas on apellandid seisukohal, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 175 ja 197, et asjaolud, mis puudutavad Google'i tegevuse tõenäolisi tagajärgi ja mis on kokkuvõtlikult esitatud selle kohtuotsuse punktides 169–174, võivad näidata, kas Google'i tegevus kujutab endast saavutustel põhinevat konkurentsi.

125 Täpsemalt märgivad apellandid, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 195 ja 196 möönis Üldkohus, et vaidlusaluse otsuse põhjendusest 341 ei piisa, et hinnata kõnealuse tegevuse põhjendatust, sest see puudutas Google'i tegevuse „ainult väljatõrjuvat mõju", kuid märkis, et seda põhjendust tuleb tõlgendada koostoimes selle otsuse põhjendusega 342, milles on esitatud kolm asjaolu. Kõnealuse kohtuotsuse punktides 169, 175, 196, 197, 219 ja 283 pidas Üldkohus neid asjaolusid asjakohaseks, et kvalifitseerida Google'i ja tema konkurentide erinev kohtlemine kõrvalekaldumiseks saavutustel põhinevast konkurentsist.

126 Apellantide hinnangul ei ole need kolm asjaolu seotud Google'i tegevuse laadiga, vaid puudutavad otsingu infovoo suurust ja allikaid ning selle tegevuse väidetavaid tõenäolisi tagajärgi. Need asjaolud ei kujuta endast seega kehtivat alust, et võtta seisukoht küsimuses, kas Google kaldus saavutustel põhinevast konkurentsist kõrvale, sest ta kohtles end oma konkurentidest erinevalt.

127 Oma repliigis täpsustavad apellandid, et kuigi tegurid, mida võetakse arvesse selleks, et tuvastada kõrvalekaldumine saavutustel põhinevast konkurentsist, ei pea olema seotud üksnes asjaomase tegevuse laadiga, peavad need siiski võimaldama seda laadi kvalifitseerida. Seega, vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei piisa pelgalt seda tegevust ümbritsevatest teguritest.

128 Teise väite teises osas leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kuna ta „sõnastas" vaidlusaluse otsuse õigusvastaselt „ümber". Nimelt esitas Üldkohus kolm täiendavat põhjendust, mida selles otsuses ei olnud, selleks et täita lünk otsuse põhjendustes ja selgitada, kuidas kõnealune tegevus saavutustel põhinevast konkurentsist väidetavalt kõrvale kaldus. Need kolm täiendavat põhjendust on esiteks rangem õiguslik kriteerium „äärmiselt tugeva turgu valitseva seisundiga" ettevõtjate puhul (vaidlustatud kohtuotsuse punktid 180, 182 ja 183), teiseks asjaolu, et Google'i jaoks on ebatavaline piirata „oma tulemuste ulatust oma tulemustega", kuna Google'il on võimalik kuvada tulemused igasuguse sisu kohta (punktid 176–184), ning kolmandaks etteheidetava tegevuse kirjeldamine diskrimineeriva kohtlemisena (punktid 124, 237, 240, 279 ja 284–289).

129 Oma repliigis vaidlevad apellandid esimesena vastu komisjoni tähelepanekule, et Üldkohus esitas üksnes täiendavalt kaks nendest põhjendustest, nimelt selle, et Google'i tegevus oli kõrvalekalle normist (vaidlustatud kohtuotsuse punktid 176–179), ja põhjenduse, mis puudutab rangema õigusliku kriteeriumi kohaldamist Google'i „äärmiselt tugeva turgu valitseva seisundi" tõttu (punkt 180). Teisena vaidlevad apellandid vastu seisukohale, et Üldkohtu väide, et Google muutis oma tegevust (punktid 181–184), on üksnes „täiendavad selgitused", nagu väitis ka komisjon.

130 Teise väite kolmandas osas märgivad apellandid, et täiendavad põhjendused, mille Üldkohus esitas teise väite teises osas, et selgitada, kuidas Google ei pakkunud saavutustel põhinevat konkurentsi, on igal juhul õiguslikult väärad.

131 Esimeses etteheites väidavad apellandid, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 180, 182 ja 183 kohaldas Üldkohus Google'i tegevuse põhjendatuse hindamisel väära õiguslikku kriteeriumi, kui ta tugines „äärmiselt tugeva turgu valitseva seisundi" mõistele. Esiteks ei ole aga turgu valitseva seisundi aste asjakohane selleks, et tuvastada turgu valitseva seisundi kui sellise kuritarvitamist ELTL artikli 102 tähenduses. Teiseks leidis Üldkohus ekslikult, et Google'i „äärmiselt tugeva turgu valitseva seisundi" tõttu tuleb Google'i tegevuse hindamisel ELTL artikli 102 alusel arvesse võtta internetiühenduse pakkujate võrdse kohtlemise põhimõtet, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määruses (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT 2015, L 310, lk 1). Asjaolu, et Google kvalifitseeritakse „äärmiselt tugeva turgu valitseva seisundiga olevaks" või „internetti sisenemise portaaliks", ei saa laiendada selle võrdse kohtlemise reegli kohaldamist nii, et sellega kehtestatakse ELTL artikli 102 alusel ulatuslikumad kohustused.

132 Teises etteheites väidavad apellandid, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 176–179 rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta leidis, et otsinguteenuse osutamisel on ebatavaline näidata üksnes omaenda tulemusi. Nad vaidlevad vastu ka Üldkohtu seisukohtadele selle kohtuotsuse punktides 181–184, sest Google'i tegevus ei muutunud, mis annaks tunnistust veelgi ilmsemast kõrvalekaldumisest saavutustel põhinevast konkurentsist.

133 Kolmandas etteheites väidavad apellandid, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 71, 124, 237, 240, 279 ja 284–288 kvalifitseeris Üldkohus Google'i tegevuse ekslikult diskrimineerivaks.

134 Esiteks ei võtnud Üldkohus ühtset lähenemisviisi nende kahe teguri määratlemisel, mida käsitati diskrimineerivalt. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 285 oli Üldkohus väidetava diskrimineerimise analüüsis vastu sellele, et Google kohtleb tulemusi erinevalt sõltuvalt sellest, kas need pärinesid tema hinnavõrdlusvahendist või konkureerivatest hinnavõrdlusvahenditest. Seevastu leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 575 – kui ta analüüsis objektiivset põhjendust –, et komisjoni soov vaidlusaluses otsuses oli tagada Google'i kahte liiki tulemuste – nimelt üldiste ja spetsialiseeritud tulemuste – võrdne kohtlemine.

135 Teiseks tegi Üldkohus vea seetõttu, et ta ei tuvastanud, et Google'i poolne erinev kohtlemine oli meelevaldne, kuna ainuüksi erinevast kohtlemisest ei piisa, et järeldada diskrimineerimise olemasolu. Apellantide hinnangul ei ole meelevaldne, kui otsinguteenuse osutaja tegutseb ainult oma tulemuste tootjana, mis põhinevad tema andmetel ja tema algoritmidel. Lisaks on see, et Google ei suuda esitada kolmandate isikute spetsialiseeritud tulemusi, mis on sama usaldusväärsed ja sama kvaliteediga kui tema enda tulemused, asjakohane objektiivne erinevus. Samadel põhjustel on põhjendamatu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 287, 291 ja 292 esitatud Üldkohtu kriitika, et kolmandatelt isikutelt pärinevaid spetsialiseeritud tootetulemusi ei käsitletud samamoodi nagu Google'i omasid, isegi kui need olid eriti asjakohased. Otsingutulemuste tootjana kuvab Google parimad tulemused, mida ta suudab luua. Lisaks väidavad apellandid, et kuigi neile heidetakse ette, et nad käsitlesid erinevalt Google'i kahte liiki tulemusi, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 575, põhines see erinevus ka objektiivsetel ja mõistlikel kaalutlustel.

136 Oma repliigis täpsustavad apellandid, et turgu valitseva seisundiga ettevõtja kaldub saavutustel põhinevast konkurentsist kõrvale, kui ta kahjustab oma teenuse kvaliteeti ja tegutseb oma huvide vastaselt.

137 Komisjon, PriceRunner, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV ja Twenga vaidlevad apellantide argumentidele vastu ning leiavad, et apellatsioonkaebuse teine väide tuleb osaliselt vastuvõetamatuse ja tulemusetuse tõttu tagasi lükata ning on igal juhul põhjendamatu.

b) Euroopa Kohtu hinnang

138 Teises väites heidavad apellandid Üldkohtule ette, et viimane rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et komisjon on tõendanud, et kõnealune tegevus ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi alla.

139 Sellega seoses tuletas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 166 ja 167 meelde, et ELTL artikli 102 rikkumise tuvastamiseks ei viidanud komisjon pelgalt võimendusefektiga tegevusele, vaid leidis, et Google tugines sellise mõju kaudu oma turgu valitsevale seisundile üldotsingu turul, et soodustada oma hinnavõrdlusteenust hinnavõrdluse spetsialiseeritud otsingu turul, väärtustades oma hinnavõrdlusvahendi ja selle tulemuste paigutamist ja esitamist oma üldistel tulemustelehtedel konkureerivate hinnavõrdlusvahendite teenuste suhtes.

140 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 168 täpsustas Üldkohus, et vaidlusaluse otsuse punktis 344 märkis komisjon, et konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemused võisid näida üksnes üldiste tulemustena, st lihtsate siniste linkidena, mis olid Google'i üldistel tulemustelehtedel kohandamisalgoritmide tõttu veelgi madalamal, samas kui Google'i hinnavõrdlusvahendi tulemused paigutati tõesti nendel üldistel tulemustelehtedel kõrgemale ja esitati täiustatud vormingus, ilma et kõnealused algoritmid saaksid neid allapoole viia. Üldkohus lisas, et komisjoni hinnangul tõid need tegevused kaasa erineva kohtlemise nii, et Google soosis oma hinnavõrdlusvahendit.

141 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 169–173 märkis Üldkohus, et vaidlusaluse otsuse osades 7.2.2–7.2.4 selgitas komisjon eelkõige, et kolme konkreetse asjaolu esinemise tõttu võis see soosiv kohtlemine viia konkurentsi nõrgenemiseni turul. Üldkohus esitas komisjoni analüüsi nende kolme asjaolu kohta, mida on mainitud ka selle kohtuotsuse punktis 196 ja milleks olid esiteks Google'i üldotsingumootori tekitatud infovoo suurus hinnavõrdlusvahendite jaoks, teiseks internetis otsinguid tegevate kasutajate tegevus ja kolmandaks asjaolu, et Google'i üldistelt tulemustelehtedelt pärit kõrvalesuunatud infovoog hõlmas suurt osa infovoost konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse ja seda ei saanud tegelikult asendada muude allikatega.

142 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 174 leidis Üldkohus, et komisjon ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et Google'i üldotsingu lehtedelt pärineva infovoo suurus ja selle tegelik asendamatus on selle kohtuotsuse punktides 168–173 meenutatud konteksti asjaolusid arvestades asjasse puutuvad asjaolud, mis võivad iseloomustada selliste tegevuste olemasolu, mis ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi alla.

143 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 175 leidis Üldkohus, et komisjon ei piirdunud võimendusefekti olemasolu tuvastamisega ning kvalifitseeris õiguslikult Google'i tegevused, millega see mõju kaasnes, asjakohaste kriteeriumide põhjal. Ta leidis seega, et tingimusel, et komisjon on nõuetekohaselt tõendanud soosivat kohtlemist ja selle mõju, mis on kindlaks tehtud asjaomaste turgude konkreetseid asjaolusid arvestades ja mida Üldkohus hiljem analüüsis, leidis komisjon õigesti, et see soosiv kohtlemine kaldub kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist.

144 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 189 lisas Üldkohus, et seda järeldust ei lükka ümber CCIA argumendid, mille kohaselt rikub vaidlusaluses otsuses sõnastatud selge õigusliku testi puudumine õiguskindluse põhimõtet. Sellega seoses on kõnealuse kohtuotsuse punktis 195 märgitud, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 341 on tõesti nimetatud põhjused, miks kõnealused tegevused kalduvad saavutustel põhinevast konkurentsist kõrvale, leides sisuliselt, et esiteks suunati infovoog nende tegevustega kõrvale ning teiseks võib neil olla konkurentsivastane mõju. Seega näib, et komisjon on selles põhjenduses, kui seda lugeda eraldi, nende tegevustega kaasnenud väljatõrjuva mõju põhjal järeldanud, et kõnealused tegevused kalduvad kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist.

145 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 196 leidis Üldkohus siiski, et seda põhjendust 341 tuleb tõlgendada koostoimes vaidlusaluse otsuse põhjendusega 342, milles komisjon märkis selleks, „et tõendada, miks see käitumine kujutab endast kuritarvitamist ja miks see jääb väljapoole saavutustel põhinevat konkurentsi", et kõnealused tegevused seisnesid selles, et Google soosis oma hinnavõrdlusvahendit konkureerivate hinnavõrdlusvahendite kahjuks ning et see soosiv kohtlemine asetub erilisse konteksti. Viimati nimetatud põhjenduses on välja toodud hulk tegureid, mida komisjon võttis arvesse, et tõendada, miks kõnealune tegevus kaldub kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist, ning eelkõige vaidlusaluse otsuse osades 7.2.2–7.2.4 välja toodud kolm konkreetset asjaolu, mida on meenutatud selle kohtuotsuse punktides 170–173.

146 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 197 leidis Üldkohus seega, et komisjoni analüüs, mille tulemusena on tuvastatud võimendusefektiga kuritarvitamine, võimaldab järeldada, et tegemist on rikkumisega, lähtudes esiteks asjaoludest, mis on konkurentsiõiguse seisukohast kahtlased ja mis juurdepääsu andmisest keeldumisel puuduvad – milleks on eelkõige põhjendamatu erinev kohtlemine –, ning teiseks konkreetsetest asjaoludest, mis puudutavad selle erineva kohtlemise tekitanud taristu laadi – milleks käesoleval juhul on Google'i üldotsingu lehtedelt pärineva infovoo suurus ja selle tegelik asendamatus.

1) Teise väite esimene osa

147 Teise väite esimeses osas heidavad apellandid Üldkohtule sisuliselt ette, et ta rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 175 ja 197 õigusnormi, kui ta leidis, et selle kohtuotsuse punktides 169–174 ja 196 viidatud kolm konkreetset asjaolu olid asjakohased selle kindlaksmääramisel, kas kõnealune tegevus kuulub saavutustel põhineva konkurentsi alla.

i) Vastuvõetavus

148 Komisjon leiab, et teise väite esimene osa on vastuvõetamatu. Apellandid ei saa nimelt esimest korda Euroopa Kohtus väita, et need kolm vaidlusaluse otsuse jaos 7.2 esitatud asjaolu puudutasid võimalust, et kõnealune tegevus võib konkurentsi piirata, mitte aga seda, et see ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi alla.

149 Selleks et otsustada, kas esineb asja läbivaatamist takistav asjaolu, millele komisjon tugineb, tuleb märkida, et teise väite esimeses osas vaidlustavad apellandid osa vastusest, mille Üldkohus andis esimeses kohtuastmes esitatud hagi viiendale väitele ning mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 169–175 ja 197.

150 Selle kohtuotsuse punktis 136 esitatud kokkuvõtte kohaselt leidsid apellandid viienda väite esimeses osas, et vaidlusaluses otsuses ei olnud Google'i tegevuse puhul, mis seisnes selles, et ta tegi oma internetiotsingu teenuses kvalitatiivseid parandusi, ära näidatud asjaolusid, mis kalduksid saavutustel põhinevast konkurentsist kõrvale.

151 Apellatsioonkaebuse teise väite esimeses osas vaidlustavad apellandid viisi, kuidas Üldkohus tõlgendas ja kohaldas liidu õigust ning mille tulemusel ta tuvastas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 175 ja 197, et komisjon ei tuginenud üksnes kõnealustest tegevustest tulenevale väljatõrjuvale mõjule, selleks et järeldada, et need tegevused kalduvad kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist.

152 Sellega seoses tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et kui ühel poolel lubataks esitada esimest korda Euroopa Kohtus väide, mida ta ei ole Üldkohtus esitanud, tähendaks see, et tal on õigus laiendada Euroopa Kohtus kohtuasja ulatust võrreldes Üldkohtus arutatud asjaga. Apellatsioonimenetluses piirdub Euroopa Kohtu pädevus üldjuhul Üldkohtus arutatud väidetele Üldkohtu antud hinnangu kontrollimisega. Argument, mida esimeses kohtuastmes ei esitatud, ei kujuta endast siiski uut väidet, mis on apellatsioonimenetluses vastuvõetamatu, juhul kui tegemist on sellise argumendi täiendamisega, mida on Üldkohtule esitatud hagiavalduses esitatud väites juba käsitletud (9. detsembri 2020. aasta kohtuotsus Groupe Canal + *vs.* komisjon, C-132/19 P, EU:C:2020:1007, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

153 Lisaks peab apellatsioonkaebuse väide olema suunatud mitte esimeses kohtuastmes vaidlustatud otsuse tühistamisele, vaid Üldkohtu otsuse – mille tühistamist on nõutud – tühistamisele, näidates ära konkreetsed õigusnormi rikkumised selles kohtuotsuses, vastasel juhul on väide vastuvõetamatu. Seega võib apellant esitada apellatsioonkaebuses väiteid, mis on tekkinud vaidlustatud kohtuotsuse pinnalt ja mille eesmärk on selle kohtuotsuse põhjendatust õiguslikult kritiseerida (25. jaanuari 2022. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* European Food jt, C-638/19 P, EU:C:2022:50, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika).

154 Vastupidi sellele, mida väidab komisjon, on käesolevas asjas apellantide teise väite esimeses osas esitatud argumendid tihedalt seotud esimeses kohtuastmes esitatud hagiavalduse viienda väitega, millega seati kahtluse alla alates vaidlusaluse otsuse põhjendusest 341 tehtud järeldused, mille kohaselt kõnealune praktika ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi valdkonda, niivõrd, kuivõrd nendega soovitakse tõendada, et Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 175 ja 197 ekslikult, et komisjon andis õigusliku kvalifikatsiooni kõnealustele tegevustele, mis kaasnesid võimendusefektiga, tuginedes asjakohastele kriteeriumidele, kuna need kujutavad endast selle väite täiendamist, mitte aga uut väidet, mis on esimest korda esitatud apellatsioonimenetluses.

155 Lisaks ei piirdu apellandid esimeses kohtuastmes esitatud argumentide kordamisega, vaid väidavad, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuses neile argumentidele vastates õigusnormi. Järelikult, kuigi osa apellantide argumentidest – nagu märgib komisjon – esitati esimest korda Euroopa Kohtus, on need siiski tekkinud vaidlustatud kohtuotsusest endast.

156 Seega on teise väite esimene osa vastuvõetav.

ii) Sisulised küsimused

157 Pärast seda, kui Üldkohus meenutas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 164 ja 165, et võimendusefekt, mida turgu valitseva seisundiga ettevõtja kasutab, ei ole iseenesest ELTL artikliga 102 keelatud ja et turgu valitseva seisundiga ettevõtjal lasuva erilise vastutuse esemelist kohaldamisala tuleb hinnata iga juhtumi konkreetsete asjaolude alusel, mis tõendavad konkurentsi nõrgenemist, otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 166–175, et komisjon ei piirdunud vaidlusaluses otsuses sellise võimendusefekti tuvastamisega ning kvalifitseeris õiguslikult Google'i tegevused, millega kaasnes see mõju, asjakohaste kriteeriumide alusel, mistõttu ta ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et kõnealune tegevus, mis seisnes Google'i poolt oma hinnavõrdlusvahendi soosimises, ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi alla.

158 Samuti otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 195–197, et komisjon ei tuletanud võimendusefektiga kuritarvitamist sellest tegevusest tuleneva väljatõrjuva mõju olemasolust, vaid tugines oma analüüsis esiteks konkurentsiõiguse seisukohast kahtlastele asjaoludele, eelkõige põhjendamatule erinevale kohtlemisele, ja teiseks konkreetsetele asjasse puutuvatele asjaoludele, mis on seotud selle erineva kohtlemise aluseks oleva taristu laadiga, mis võimaldas tal tegelikult järeldada ELTL artikli 102 rikkumise olemasolu.

159 Mis puudutab konkreetseid asjaolusid, millele komisjon vaidlusaluses otsuses tugines ja mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 169–173, siis esimene neist asjaoludest puudutas Google'i üldotsingumootori tekitatud infovoo suurust hinnavõrdlusvahendite jaoks. Üldkohus märkis eelkõige, et komisjon selgitas, et see infovoog võimaldas saada kasu positiivsest võrguefektist, kuna mida rohkem saab hinnavõrdlusvahend internetikasutajatelt külastusi, seda

rohkem suurendab see tema teenuste asjakohasust ja kasulikkust ning seda rohkem kaldusid kauplejad seda kasutama. Ta lisas, et infovoo kadumine võib kaasa tuua nõiaringi ja lõpuks turult lahkumise.

160 Teine asjaolu oli kasutajate käitumine internetiotsingute tegemisel. Üldkohus märkis eelkõige, et komisjon täpsustas, et need kasutajad keskenduvad üldiselt kolmele kuni viiele esimesele otsingutulemusele, et nad ei pööra või pööravad vähe tähelepanu järgnevatele tulemustele, eelkõige tulemustele allpool ekraani vahetult nähtavat osa, ning et nad kalduvad eeldama, et kõige nähtavamad tulemused on kõige asjakohasemad, ja seda sõltumata nende tegelikust asjakohasusest.

161 Kolmas asjaolu oli kõrvalesuunatud infovoo mõju. Üldkohtu hinnangul rõhutas komisjon, et see infovoog moodustab suure osa infovoost konkureerivatesse hinnavõrdlusteenustesse ning seda ei saa tegelikult asendada muude allikatega, sealhulgas tekstreklaamid, mobiilirakendused, otsene infovoog, suunamine partnersaitidele, sotsiaalvõrgustikud või muud otsingumootorid.

162 Nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 174 ja 197, tõdes Üldkohus, et komisjon ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et Google'i üldotsingu lehtedelt pärineva infovoo suurus ja selle tegelik asendamatus on selle kohtuotsuse punktides 168–173 meenutatud konteksti tegureid arvestades asjasse puutuvad asjaolud, mis võivad iseloomustada tegevust, mis ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi alla.

163 Selleks et hinnata, kas Üldkohtu selliselt esitatud kaalutlustega on rikutud õigusnormi, nagu väidavad apellandid, tuleb meenutada, et kuigi ELTL artikkel 102 paneb turgu valitseva seisundi ettevõtjatele erilise kohustuse mitte kahjustada oma tegevusega tõhusat ja moonutamata konkurentsi siseturul, ei keela see artikkel turgu valitseva seisundi olemasolu ennast, vaid üksnes selle kuritarvitamist (21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkt 128 ja seal viidatud kohtupraktika).

164 Nimelt ei ole ELTL artikli 102 eesmärk takistada ettevõtjatel saada oma saavutuste põhjal valitsev seisund ühel või mitmel turul ega tagada, et konkureerivad ettevõtjad, kes on vähem tõhusad kui need, kellel on selline seisund, jääksid turule. Vastupidi, saavutustel põhinev konkurents võib juba oma määratluselt viia selleni, et vähem tõhusad ja seega tarbijate jaoks eelkõige hindade, toodangu, valiku, kvaliteedi või uuenduslikkuse poolest vähem huvipakkuvad konkureerivad ettevõtjad kaovad või marginaliseeruvad (21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punktid 126 ja 127 ning seal viidatud kohtupraktika).

165 Selleks, et konkreetsel juhul saaks asuda seisukohale, et teatud tegevus tuleb kvalifitseerida „turgu valitseva seisundi kuritarvitamiseks" ELTL artikli 102 tähenduses, on üldreeglina vaja tõendada, et kasutades vahendeid, mis erinevad ettevõtjatevahelises saavutustel põhinevas konkurentsis kasutatavatest vahenditest, piirab see tegevus tegelikult või potentsiaalselt konkurentsi, tõrjudes sama tõhusad konkureerivad ettevõtjad asjaomaselt turult või asjaomastelt turgudelt välja või takistades nende arengut neil turgudel, kusjuures tuleb märkida, et need turud võivad olla nii need, kus esineb turgu valitsev seisund, kui ka seotud või naaberturud, kus see tegevus võib avaldada tegelikku või potentsiaalset mõju (21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkt 129 ning seal viidatud kohtupraktika).

166 Sellise tõendamise raames, mis võib tähendada erinevate analüüsiskeemide kasutamist olenevalt konkreetses asjas käsitletava tegevuse liigist, tuleb siiski igal juhul hinnata kõiki asjasse puutuvaid faktilisi asjaolusid, olenemata sellest, kas need puudutavad seda tegevust ennast, asjaomast turgu või asjaomaseid turge või konkurentsi toimimist sellel turul või nendel turgudel. Lisaks peab tõendamise eesmärk olema täpsetele ja konkreetsetele analüüsidele ja tõenditele tuginedes tõendada, et sellel tegevusel on vähemalt võime avaldada väljatõrjuvat mõju (21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkt 130 ning seal viidatud kohtupraktika).

167 Peale pelga tegevuse, mille tegelik või potentsiaalne tagajärg on piirata saavutustel põhinevat konkurentsi, tõrjudes asjaomaselt turult või asjaomastelt turgudelt välja sama tõhusaid konkureerivaid ettevõtjaid, võib „turgu valitseva seisundi kuritarvitamiseks“ kvalifitseerida ka tegevuse, mille kohta on tõendatud, et selle tegelik või potentsiaalne tagajärg või isegi eesmärk on takistada varasemas staadiumis turuletuleku tõkete seadmise või muude sulgemismeetmete või muude vahendite kasutamisega, mis erinevad saavutustel põhinevas konkurentsis kasutatavatest vahenditest, potentsiaalselt konkureerivatel ettevõtjatel kas või ainult sellele turule või nendele turgudele pääseda ning seeläbi takistada konkurentsi arengut nendel turgudel tarbijate kahjuks, piirates seal alternatiivsete kaupade või teenuste tootmist või arendamist või ka uuendusi (21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkt 131 ning seal viidatud kohtupraktika).

168 Kõnealusest kohtupraktikast tuleneb, et asjakohaste faktiliste asjaolude hulka ei kuulu mitte ainult need, mis puudutavad tegevust ennast, vaid ka asjaolud, mis puudutavad kõnealust turgu või kõnealuseid turge või konkurentsi toimimist kõnealusel turul või kõnealustel turgudel. Seetõttu on asjakohased ka asjaolud, mis puudutavad konteksti, milles leidis aset turgu valitseva seisundiga ettevõtja tegevus, näiteks asjaomase sektori tunnused.

169 Tuleb aga tõdeda, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 169–173 esitatud konkreetsed asjaolud kujutavad endast selle konteksti elemente, milles Google'i üldotsingumootor ja hinnavõrdlusteenused toimivad ning mille raames kõnealust tegevust ellu viidi.

170 Täpsemalt, vastupidi sellele, mida väidavad apellandid, ei puuduta need asjaolud üksnes kõnealuse tegevuse mõju või pelgalt selle tegevusega seotud tegureid, vaid – nagu märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 174 – need võivad iseloomustada tegevust, mis ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi alla.

171 Nimelt olid need asjaolud asjakohased, et õiguslikult kvalifitseerida kõnealused tegevused – st esiteks Google'i enda spetsialiseeritud tulemuste soodsam paigutamine ja esitamine üldistel tulemustelehtedel võrreldes konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemustega ning teiseks konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemuste samal ajal allapoole viimine kohandamisalgoritmide tõttu –, kuna need asjaolud võimaldasid asetada kõnealused tegevused kahe asjaomase turu ja konkurentsi toimimise konteksti ning võisid seega tõendada, et võimalik väljatõrjuv mõju järgneval turul, st hinnavõrdluse spetsialiseeritud otsingu turul ja Google'i hinnavõrdlusteenuse edu sellel turul alates nende tegevuste elluviimisest, mida on kirjeldatud vaidlusaluses otsuses, ei olnud tingitud mitte sellest saavutustel põhinevast teenusest, vaid nendest samadest tegevustest koostoimes viidatud konkreetsete asjaoludega.

172 Seega ei ajanud Üldkohus kuidagi segi selle tegevuse analüüsi, et teha kindlaks, kas tegevus kaldus kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist, ja selle tegevuse mõju analüüsi. Vastupidi, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 143 sisuliselt märkis, nähtub vaidlustatud kohtuotsuse

punktides 168–175 esitatud arutluskäigust, et Üldkohus analüüsis hoolikalt küsimust, kas komisjon võis vaidlusaluses otsuses viga tegemata järeldada, et vaidlusaluse tegevuse, ja mitte ainult selle mõju, võib õiguslikult kvalifitseerida tegevuseks, mis kaldub kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist.

173 Eespool toodust tuleneb, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 175 ja 197 ei ole rikutud ühtegi õigusnormi.

174 Järelikult tuleb teise väite esimene osa tagasi lükata.

2) Teise väite teine ja kolmas osa

175 Teise väite teises osas heidavad apellandid Üldkohtule ette, et viimane võttis saavutustel põhinevast konkurentsist tulenevatest vahenditest kõrvalekaldumise aluseks põhjendused, mida vaidlusaluses otsuses ei ole esitatud, ning asendas seega komisjoni arutluskäigu enda omaga, millega ta rikkus õigusnormi. Need täiendavad põhjendused puudutavad esiteks rangemat õigusliku hindamise kriteeriumi „äärmiselt tugeva turgu valitseva seisundiga“ ettevõtjate puhul (vaidlustatud kohtuotsuse punktid 180, 182 ja 183), teiseks hinnangut, mille kohaselt – ja arvestades Google'i otsingumootori põhimõtteliselt avatud taristut – kujutab asjaolu, et konkureerivate otsingutulemustega võrreldes eelistatakse teatavaid spetsialiseeritud otsingu tulemusi, endast kõrvalekallet normist (punktid 176–184), ning kolmandaks hinnangut, et kõnealune tegevus oli diskrimineeriv (punktid 71, 124, 237, 240, 279 ja 284–289).

176 Teise väite kolmandas osas väidavad apellandid, et igal juhul on need täiendavad põhjendused õiguslikult väärad.

177 Esimesena tuleb analüüsida apellantide argumente, millega nad väidavad teise väite teises osas, et vaidlusaluses otsuses ei kvalifitseerita etteheidetavat tegevust diskrimineerivaks kohtlemiseks, ning kolmandas väiteosas, et igal juhul on see kvalifikatsioon väär.

178 Esiteks, vastupidi apellantide argumentidele, milles viidatakse vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 71, 124, 237, 240, 279, 284–289 ja 316, ei nähtu nendest punktidest, et Üldkohus oleks kõnealuse tegevuse kvalifitseerimise lisanud komisjoni antud kvalifikatsioonile.

179 Ühelt poolt ei kvalifitseerinud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 71 ja 124 kõnealust tegevust. Esimeses nendest punktidest piirdus ta sellega, et tegi kokkuvõtte vaidlusaluse otsuse resolutsiooni artiklis 3 esitatud korraldusest lõpetada rikkumine ja hoiduda vastavast tegevusest. Teises nimetatud punktis kirjeldas ta viisi, kuidas ta analüüsib apellantide argumente, ja märkis, et ta analüüsib, kas komisjoni poolt soosivaks kohtlemiseks kvalifitseerimise aluseks on sisuliselt ebavõrdne kohtlemine, st kas Google on tegelikult tegutsenud diskrimineerivalt, eelistades oma spetsialiseeritud otsingu teenust.

180 Teiselt poolt nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 237, 240, 279 ja 284–289, et Üldkohus analüüsis asjasse puutuvale tegevusele komisjoni antud kvalifikatsiooni. Nii kinnitas Üldkohus punktides 237 ja 240 vaidlusalusele otsusele tuginedes sisuliselt komisjoni hinnangut, et kõnealused tegevused, mis seisnevad positiivses diskrimineerimises Google'i hinnavõrdlusvahendi tulemuste käsitlemisel, olid võimendusefektiga kuritarvitamise iseseisev vorm algusega turult, kus tal on valitsev seisund ja mida iseloomustavad suured turuletuleku tõkked, st üldotsingu teenuste turult. Lisaks analüüsis Üldkohus punktides 279 ja 284–289 komisjoni tuvastatud erinevat kohtlemist eelkõige seoses *Product Universals*'ite paigutamise ja

esitamisega, et kontrollida, kas komisjon võis õigustatult järeldada diskrimineerimise olemasolu. Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 316 kuulub kohtuotsuse sellesse ossa, mis käsitleb *Shopping Units*'ite analüüsi.

181 Nendest punktidest, millele apellandid viitavad ja milles neid tsiteeritakse, eraldades need Üldkohtu arutluskäigu selle osa teistest punktidest, kuhu need kuuluvad, nähtub seega selgelt, et Üldkohus tugines oma arutluskäigus vaidlusalusele otsusele ja kinnitas komisjoni kvalifikatsiooni, lisamata uut kvalifikatsiooni, mida see otsus ei toeta.

182 Teiseks tuleb analüüsida, kas – nagu väidavad apellandid – Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et tegemist on diskrimineerimisega, ilma et ta oleks tõendanud, et Google'i poolne erinev kohtlemine oli meelevaldne.

183 Nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 168–174, 237, 240, 279 ja 284–289 sisuliselt, märkis Üldkohus kõigepealt, et komisjoni hinnangul seisnes kõnealune tegevus selles, et hinnavõrdlusvahendite tulemusi käsitleti üldistel tulemustelehtedel paigutamisel ja esitamisel erinevalt olenevalt sellest, kas need pärinevad Google'i hinnavõrdlusvahendist või konkureerivatest hinnavõrdlusvahenditest, ning see viis erineva kohtlemiseni, kus Google soosis oma hinnavõrdlusvahendit.

184 Seejärel toonitas Üldkohus, et kuna esinesid kolm konkreetset asjaolu, millele komisjon viitas, leidis viimane, et see soosiv kohtlemine võis viia konkurentsi nõrgenemiseni turul ja et õiguslikult võib selle kvalifitseerida tegevuseks, mis ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi alla.

185 Lõpuks leidis Üldkohus, et kõnealune tegevus viidi ellu võimendusefekti kasutamisega, mis seisnes selles, et Google kasutab oma valitsevat seisundit internetis üldotsingu teenuste eelneval turul, mida iseloomustavad suured turuletuleku tõkked, et saada konkurentsieeliseid spetsialiseeritud otsingu teenuste järgneval turul, kus tal valitsevat seisundit ei olnud, ning selle käigus soosib omaenda hinnavõrdlusteenust.

186 Oluline on täpsustada, et üldiselt ei saa asuda seisukohale, et turgu valitseva seisundiga ettevõtja, kes käsitleb oma tooteid või teenuseid soodsamalt kui oma konkurentide omi, tegutseb sõltumata juhtumi asjaoludest viisil, mis erineb saavutustel põhinevast konkurentsist.

187 Käesoleval juhul ei piirdunud Üldkohus, kui ta nõustus komisjoni analüüsiga, siiski ainult tõdemisega, et Google käsitleb oma hinnavõrdlusteenust soodsamalt, vaid tuvastas, et arvestades eelneva turu tunnuseid ja konkreetseid esile toodud asjaolusid, oli kõnealune tegevus koos selle kahe koostisosaga, st oma tulemuste esiletõstmise ja konkureerivate operaatorite omadest allapoole paigutamisega, diskrimineeriv ega kuulunud saavutustel põhineva konkurentsi alla.

188 Mis puudutab apellantide argumente, milles nad sisuliselt väidavad, et Google ei suuda esitada kolmandate isikute spetsialiseeritud tulemusi, mis on sama usaldusväärsed ja sama kvaliteediga kui tema enda tulemused, siis need argumendid tuleb käesoleva kohtuotsuse punktis 61 meenutatud kohtupraktikast juhindudes tagasi lükata, kuna apellandid seavad nendega kahtluse alla Üldkohtu hinnangu faktilistele asjaoludele, ilma et nad väidaks, et neid asjaolusid on moonutatud.

189 Samuti tuleb tagasi lükata apellantide argumendid, milles nad väidavad vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 285 ja 575 viidates, et Üldkohus ei võtnud ühtset lähenemisviisi nende kahe teguri määratlemisel, mida käsitleti diskrimineerivalt.

190 Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 285 eelkõige, et Google'i erinev kohtlemine leidis aset olenevalt tulemuste päritolust, st olenevalt sellest, kas tulemused pärinesid konkureerivatest hinnavõrdlusvahenditest või tema hinnavõrdlusvahendist, kusjuures Google soosis viimati nimetatut võrreldes esimestega, mitte aga üht tulemust teise ees selle sisu alusel.

191 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 575 leidis Üldkohus tõepoolest objektiivse põhjenduse analüüsis, et komisjon uuris vaid Google'i kahte liiki tulemuste võrdset kohtlemist paigutamise ja esitamise seisukohalt. Üldkohtu arutluskäigu osast, milles see punkt asub, eelkõige selle kohtuotsuse punktidest 574 ja 576, ilmneb siiski, et komisjon heitis Google'ile ette, et viimane ei käsitlenud konkureerivatelt hinnavõrdlusvahenditelt saadud tulemusi sama moodi kui tema hinnavõrdlusvahendilt saadud tulemusi. Selle kohtuotsuse punktis 575 mainitud viide „Google'i kahte liiki tulemustele" kujutab endast seega kirjaviga, kuna Üldkohus märkis pealegi korduvalt, et Google'i tegevus seisnes tulemuste erinevas kohtlemises nende päritolu, mitte sisu alusel.

192 Järelikult on diskrimineerimise ese vaidlustatud kohtuotsuses määratletud järjekindlalt ning Üldkohtule ei saa ette heita õigusnormi rikkumist, kui ta leidis, et kõnealust tegevust võib pidada diskrimineerivaks ja et see ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi alla.

193 Neil asjaoludel tuleb tagasi lükata apellantide argumendid, milles nad väidavad teise väite teises osas, et etteheidetava tegevuse diskrimineerivaks kohtlemiseks kvalifitseerimist vaidlusaluses otsuses ei toimunud, ja teise väite kolmandas osas, et see kvalifitseerimine oli igal juhul ekslik.

194 Teisena väidavad apellandid teise väite teises osas, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 176–184 esitas Üldkohus kaks täiendavat kaalutlust, mida vaidlusaluses otsuses ei olnud, nimelt ühelt poolt rangem õiguslik hindamiskriteerium „äärmiselt tugeva turgu valitseva seisundiga" ettevõtjate jaoks ja teiselt poolt see, et arvestades Google'i otsingumootori põhimõtteliselt avatud taristut kujutab asjaolu, et konkureerivate otsingutulemustega võrreldes eelistatakse teatavaid spetsialiseeritud otsingu tulemusi, endast kõrvalekallet normist. Teise väite kolmandas osas väidavad apellandid, et igal juhul ei ole need kaalutlused põhjendatud.

195 Sellega seoses on tõsi, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 176–184 esitas Üldkohus kaalutlused, mis ei nähtu vaidlusaluse otsuse põhjendustest. See puudutab kaalutlusi Google'i tegevuse normist kõrvalekaldumise kohta ja tema äärmiselt tugeva valitseva seisundi kohta üldotsingu turul ning kaalutlusi määruse 2015/2120 sätetest tuleneva diskrimineerimiskeelu kohustuse kohta.

196 Kuigi ainsad kaalutlused, mis Üldkohus esitas sõnaselgelt täiendavatena, on need, mis asuvad vaidlustatud kohtuotsuse punktis 180, on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 176–179 ja 181–184 esitatud kaalutlused siiski esitatud ka täiendavalt.

197 Nimelt leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 175 ja 185 sisuliselt, et isegi kui komisjon on nõuetekohaselt tõendanud soosivat kohtlemist ja selle mõju, mis on kindlaks tehtud asjaomaste turgude konkreetseid asjaolusid arvestades, leidis see institutsioon õigesti, et niisugune soosiv kohtlemine kaldub kõrvale saavutustel põhinevast konkurentsist. Kõnealune järeldus, mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punkti 185 lõpus, piirdub viitega selle kohtuotsuse punktides 170–173 esitatud kaalutlustele, viitamata täiendavatele kaalutlustele, mille Üldkohus esitas sama kohtuotsuse punktides 176–184 ja mida apellandid kritiseerivad.

198 Lisaks, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 192, ei olnud need kaalutlused vajalikud, et kinnitada hinnangut, mille kohaselt võis kõnealust tegevust õiguslikult pidada selliseks, mis ei kuulu saavutustel põhineva konkurentsi alla.

199 Järelikult tuleb tulemusetuse tõttu tagasi lükata apellantide etteheited, mis on esitatud teise väite teises ja kolmandas osas ning millega nad kritiseerivad vaidlustatud kohtuotsuse punkte 176–184, ning seega tuleb need kaks väiteosa tervikuna tagasi lükata.

200 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb teine väide tervikuna tagasi lükata.

3. Kolmas väide

201 Kolmandas väites, mis koosneb kolmest osast, leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kui ta analüüsis väidetava kuritarvituse ja selle tõenäolise mõju vahelist põhjuslikku seost.

202 Kolmanda väite esimeses osas on apellandid seisukohal, et käesoleval juhul rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 377–379 leidis, et kohustus teha vastupidise stsenaariumi analüüs lasub Google'il, mitte komisjonil. Kolmanda väite teises osas märgivad nad, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta kohtuotsuse punktides 374, 376 ja 525 leidis, et kahe õiguspärase tegevuse kombineerimises seisneva kuritarvitamise vastupidine stsenaarium nõuab nende kahe tegevuse lõpetamist. Kolmanda väite kolmandas osas väidavad nad, et Üldkohtu väär lähenemisviis sellele, mida kujutab endast nõuetekohane vastupidine stsenaarium, lükkas ümber vaidlustatud kohtuotsuse punktis 572 tema antud hinnangu objektiivsetele põhjendustele ja asjaomase tegevuse mõjule.

a) Vastuvõetavus

203 BEUC, VDZ, Ladenzeile ja BDZV on seisukohal, et kolmas väide on vastuvõetamatu. Nad väidavad, et sellega soovivad apellandid kahtluse alla seada hinnangut, mille Üldkohus andis tõenditele, eelkõige kahele vastupidisele stsenaariumile, mille nad esitasid haldusmenetluses, või piirduvad Üldkohtus juba esitatud argumentide kordamisega. Esitamata formaalselt vastuvõetamatuse vastuväidet, leiab komisjon omalt poolt, et hinnang, mille Üldkohus andis nendele vastupidistele stsenaariumidele, on lõplikult esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 369–376, kuna apellandid ei ole väitnud, et neid oleks moonutatud.

204 Oma repliigis väidavad apellandid, et kolmas väide on vastuvõetav. Nad täpsustavad, et selle väite raames esitatud kriitika puudutab hinnangut – mille Üldkohus andis vastupidise stsenaariumi analüüsi õiguslikule käsitlusele sellise käitumise konkreetses kontekstis, mis hõlmab mitut tegevust, mille koosmõju kahjustab saavutustel põhinevat konkurentsi –, mis on väär ja mis kujutab endast õigusnormi rikkumist.

205 Esimesena tuleb märkida, et nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 61, piirdub Euroopa Kohtu pädevus Üldkohtu otsuse peale esitatud apellatsioonkaebuse lahendamisel õigusküsimustega, kuna faktide ja tõendite hindamine ei ole Euroopa Kohtu kontrollile alluv küsimus, välja arvatud juhul, kui neid on moonutatud.

206 Küsimused, mis puudutavad ühelt poolt seda, kas komisjonil on süstemaatiline kohustus viia ELTL artikli 102 kohaldamisalasse kuuluvates asjades läbi vastupidise stsenaariumi analüüs, ja teiselt poolt seda, millistele kriteeriumidele peab vastama vastupidine stsenaarium, et see kajastaks

seda, mis oleks toimunud juhul, kui väidetav kuritarvitamine ei oleks aset leidnud konkreetse käitumise korral, mis koosneb mitmest tegevusest, mille koosmõju kujutab endast saavutustel põhineva konkurentsi kahjustamist, on aga õigusküsimused, mida Euroopa Kohus võib apellatsioonimenetluses kontrollida.

207 Teisena – nagu nähtub Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast – võib juhul, kui apellant vaidlustab selle, kuidas Üldkohus on liidu õigust tõlgendanud või kohaldanud, esimeses kohtuastmes käsitletud õigusküsimusi apellatsioonimenetluses uuesti arutada. Kui apellandil ei oleks nimelt võimalik oma apellatsioonkaebuses tugineda Üldkohtus juba esitatud väidetele ja argumentidele, kaotaks apellatsioonimenetlus osaliselt oma mõtte (vt selle kohta 19. oktoobri 2023. aasta kohtuotsus Aquino *vs.* parlament, C-534/22 P, EU:C:2023:802, punktid 69 ja 70 ning seal viidatud kohtupraktika).

208 Käesolevas asjas ei piirdu apellandid aga esimeses kohtuastmes esitatud argumentide kordamisega, vaid väidavad, et Üldkohus rikkus nendele argumentidele vastates vaidlustatud kohtuotsuses õigusnorme.

209 Seega on kolmas väide vastuvõetav.

b) Sisulised küsimused

1) Kolmanda väite esimene osa

i) Poolte argumendid

210 Kolmanda väite esimeses osas leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 377–379 õigusnormi, kui ta leidis, et kohustus viia läbi vastupidise stsenaariumi analüüs lasub Google'il, sest komisjon lähtus potentsiaalsest, mitte aga tegelikust konkurentsivastasest mõjust. Kuna komisjon ei ole läbi viinud vastupidise stsenaariumi analüüsi, jäävad tema väited väidetavalt kuritarvitava tegevuse konkurentsivastase mõju kohta abstraktseks, kuna puudub igasugune alus, mis võimaldaks seda mõju hinnata.

211 Esimeses etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus kaldus õigusvastaselt kõrvale vaidlusalusest otsusest, kui ta leidis, et selles tuvastati potentsiaalne, mitte aga tegelik konkurentsivastane mõju. Nimelt kinnitas komisjon selle otsuse põhjenduses 462, et väidetaval kuritarvitusel oli tegelik, mitte ainult potentsiaalne mõju, sest kõnealune tegevus tõi kaasa selle, et vähenes infovoog Google'i üldiste otsingute lehekülgedelt konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse. Pealegi võttis Üldkohus ka ise arvesse seda tegelikku mõju liiklusele, kui ta järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 519, et kõnealusel tegevusel oli võime konkurentsi piirata. Seega oleks komisjon sellise tegeliku konkurentsivastase mõju korral pidanud läbi viima vastupidise stsenaariumi analüüsi.

212 Teises etteheites väidavad apellandid, et sõltumata küsimusest, kas kõnealuse tegevuse mõju oli tegelik või potentsiaalne, oleks selle mõju mis tahes hindamine nõudnud, et komisjon viiks läbi vastupidise stsenaariumi analüüsi, kuna selline analüüs on põhjusliku seose mõistega lahutamatult seotud.

213 Sellega seoses väidavad hagejad esimesena, et liidu kohus on korduvalt kinnitanud komisjoni vajadust teha ELTL artikli 101 kontekstis vastupidise stsenaariumi analüüs, mistõttu puudub igasugune mõistlik alus erinevaks lähenemisviisiks ELTL artikli 102 kontekstis.

214 Teisena väidavad apellandid, et teatise „Suunised komisjoni täitetegevuse prioriteetide kohta [ELTL artikli 102] kohaldamisel turgu valitsevate ettevõtjate kuritahtliku konkurente tõrjuva tegevuse suhtes“ (ELT 2009, C 45, lk 7) punktis 21 on kinnitatud, et eeldatavat kuritarvitavat tegevust tuleb üldjuhul hinnata sobiva vastupidise stsenaariumi alusel.

215 Kolmandana väidavad apellandid, et vastupidi sellele, mis nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 377, esinesid käesoleval juhul vastupidised stsenaariumid, mis põhinesid tegelikel olukordadel, st sarnaste turgude arengutel liikmesriikides, kus komisjon kuritarvitamist ei tuvastanud. Lisaks leiavad apellandid, et isegi kui sellised stsenaariumid puuduksid, ei saa komisjoni vabastada kohustusest viia läbi vastupidise stsenaariumi analüüs, et selgitada põhjendatult, milline oleks võimalik olukord ilma väidetava kuritarvitamiseta. Seega oleks käesoleval juhul pidanud vastupidise stsenaariumi „objektiivse analüüsi“ puudumine kujutama endast piisavat põhjust vaidlusaluse otsuse tühistamiseks.

216 Oma repliigis vaidlevad apellandid vastu sellele, et nende etteheited ei ole tulemuslikud, nagu komisjon väidab. Vastuseks viimase argumentidele, mis puudutavad esiteks Google'i hinnavõrdlusvahendisse liikuva infovoo vaieldamatut suurenemist, millel põhineb ka järeldus kõnealuse tegevuse konkurentsivastase mõju kohta, teiseks vaidlustatud kohtuotsuse punktide 377 ja 378 täiendavat laadi ning kolmandaks seda, et Google'i üldiste tulemuste järjestamise algoritmide mõju infovoole ei ole vaidlustatud, mille Üldkohus tuvastas kohtuotsuse punktis 393, väidavad apellandid kõigepealt, et kuna leiti, et kõnealune tegevus tõi kaasa nii infovoo vähenemise kui ka suurenemise, siis piisab voo vähenemise vaidlustamisest, et ümber lükata järeldus voo suurenemise kohta. Seejärel vaidlevad apellandid vastu sellele, et sama kohtuotsuse punktides 377–379 Üldkohtu esitatud põhjendused olid esitatud täiendavalt, ning kinnitavad, et need põhjendused sisaldavad elemente, mis on põhjendamisel vajalikud. Lõpuks väidavad apellandid, et vaidlustatud kohtuotsuse punkt 393 on nimelt osa apellatsioonkaebuses välja toodud veast, kuna see näitab, et Üldkohus omistas konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse liikuva infovoo vähenemise mitte kõnealusele käitumisele kui nende kahe tegevuse kombinatsioonile, vaid üksnes ühele nendest tegevustest, nimelt üldiste tulemuste järjestamise algoritmide kasutamisele.

217 Komisjon, PriceRunner, EFTA järelevalveamet, BEUC, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV ja Twenga vaidlevad apellantide argumentidele vastu ning leiavad, et kolmanda väite esimene osa on tulemusetu või igal juhul põhjendamatu.

ii) Euroopa Kohtu hinnang

218 Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 377–379, mis on kolmanda väite esimeses osas vaidlustatud, puudutavad Üldkohtu analüüsi põhjusliku seose kohta kõnealuse tegevuse ja Google'i üldistelt tulemustelehtedelt konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse liikuva infovoo vähenemise vahel.

219 Mis puudutab esimest etteheidet, siis tuleb märkida, et vaidlusaluse otsuse põhjendus 426 asub selle otsuse osas 7.2, mis puudutab kõnealust tegevust, ning käsitleb selle otsuse osas 7.2.3.2 komisjoni läbi viidud analüüsi selle tegevuse mõju kohta infovoole, mis liigub Google'i üldistelt tulemustelehtedelt konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse. Komisjon tuvastas seal infovoo vähenemise kõigis 13 EMP riigis, kus neid tegevusi ellu viidi.

220 Seevastu vaidlusaluse otsuse osas 7.3 analüüsis komisjon kõnealuse tegevuse mõju, mille ta kvalifitseeris potentsiaalseks konkurentsivastaseks mõjuks, mis võis mõjutada asjaomaste turgude konkurentsistruktuuri. Nagu on märgitud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 451, seisnes see potentsiaalne mõju ohus, et konkureerivad hinnavõrdlusvahendid lõpetavad oma tegevuse, ning negatiivses mõjus uuendustele ja tarbijate võimalusele kasutada kõige tõhusamaid teenuseid.

221 Asjaolud, mis puudutavad Google'i üldistelt tulemustelehtedelt konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse ja tema hinnavõrdlusvahendisse liikuva infovoo muutumist, ei kujuta endast seega mitte tegelikku konkurentsivastast mõju, mida komisjon arvesse võttis, vaid konkreetseid tõendeid, millel põhines järeldus kõnealuse tegevuse võimaliku konkurentsivastase mõju kohta. Nagu nähtub ka vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 445–450 ja 454, leidis Üldkohus nimelt, et komisjon järeldas mitmeetapilise analüüsi tulemusel ja pärast põhistatud põhjendusi, et hinnavõrdlusteenuste turgudel esineb potentsiaalne konkurentsivastane mõju, tuginedes konkreetsetele asjaoludele, mis puudutavad Google'i üldistelt tulemustelehtedelt konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse ja tema hinnavõrdlusvahendisse liikuva infovoo arengut ning seda, kui suure osa moodustab see infovoog konkureerivate hinnavõrdlusvahendite kogu infovoost. Nii toimides ei kaldunud Üldkohus aga vaidlusalusest otsusest kõrvale, sest konkurentsivastased tagajärjed, mida selles otsuses arvesse võeti, olid endiselt potentsiaalsed, isegi kui need tuletati infovoo arengust tulenevatest konkreetsetest asjaoludest.

222 Järelikult tuleb esimene etteheide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

223 Teises etteheites soovivad apellandid sisuliselt tõendada, et Üldkohus pööras tõendamiskoormise ümber, kuna ta jättis vaidlusaluse otsuse muutmata, ilma et komisjon oleks viinud läbi vastupidise stsenaariumi analüüsi, selleks et tõendada põhjuslikku seost kõnealuse tegevuse ja selle mõju vahel.

224 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et see põhjuslik seos kuulub konkurentsiõiguse rikkumise peamiste koosseisu tunnuste hulka, mille tõendamine on vastavalt tõendite kogumise üldreeglitele, mida on meenutatud eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktides 132–134, komisjoni ülesanne. Seega peab komisjon esitama tõendid, mille alusel saab õiguslikult piisavalt tuvastada rikkumise koosseisu kuuluvate asjaolude asetleidmist. Seevastu peab ettevõtja, kes esitab kaitseks väite sellise rikkumise tuvastamise vastu, tõendama, et selle väitega tuleb nõustuda.

225 Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 382 – mida apellandid ei ole vaidlustanud – täiendab Üldkohtu sellekohast arutluskäiku ja määratleb kriteeriumid, millest tuleb põhjusliku seose analüüsimisel juhinduda. Selles on nimelt kinnitatud, et komisjon võib analüüsitava tegevuse tegeliku või võimaliku mõju kindlakstegemiseks tugineda asjaoludele, mis tulenevad sellest tegevusest puudutatud turu või turgude tegeliku arengu vaatlemisest. Kui täheldatakse seos nende tegevuste ja konkurentsiolukorra muutumise vahel nendel turgudel, võivad täiendavad asjaolud, mille hulgas võivad olla näiteks turuosaliste, nende tarnijate, nende klientide või kutse- või tarbijakaitseühingute hinnangud, näidata põhjuslikku seost asjaomase tegevuse ja turu arengu vahel.

226 Just nendele analüüsikriteeriumidele tugineski Üldkohus selle kohtuotsuse punktides 383–393, kui ta analüüsis konkreetselt põhjuslikku seost kõnealuse tegevuse ja Google'i üldistelt tulemustelehtedelt enamikku konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse liikuva infovoo vähenemise vahel, kusjuures analüüsi tulemusel tõdes Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 394, et komisjon tõendas, et kõnealused tegevused tõid kaasa selle, et vähenes üldine otsingu infovoog peaaegu kõikidesse konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse.

227 Selles kontekstis leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 379, et tõendamiskoormise jaotuse raames võib ettevõtja esitada vastupidise stsenaariumi analüüsi, selleks et vaidlustada asjaomase tegevuse võimalikule või tegelikule mõjule komisjoni antud hinnang.

228 Nii toimides ei pööranud Üldkohus aga ümber tõendamiskoormist, mis lasub komisjonil seoses kohustusega tõendada põhjuslikku seost kõnealuse tegevuse ja selle mõju vahel, ega välistanud vastupidise stsenaariumi analüüsi asjakohasust. Ta üksnes tuvastas, et komisjonil on lubatud tugineda tõendite kogumile, ilma et ta peaks sellise põhjusliku seose tõendamiseks süstemaatiliselt kasutama ühteainsat vahendit.

229 See lähenemine on pealegi kooskõlas käesoleva kohtuotsuse punktides 165–167 viidatud Euroopa Kohtu praktikaga.

230 Järelikult tuleb teine etteheide osas, milles see puudutab Üldkohtu arutluskäiku tõendamiskoormise jaotuse ja vastupidise stsenaariumi analüüsi asjakohasuse kohta ELTL artikli 102 seisukohast asjasse puutuvate tõendite raames, põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

231 Osas, milles see etteheide puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 377 ja 378, tuleb märkida, et Üldkohus leidis neis punktides, et usaldusväärse vastupidise stsenaariumi kindlaksmääramine, et analüüsida oletatava konkurentsivastase tegevuse mõju turule, võib sellises olukorras nagu käesolevas asjas olla juhuslik või isegi võimatu, ning et ELTL artikli 102 rikkumise tõendamiseks, eriti mis puudutab tegevuse mõju konkurentsile, ei saa komisjon olla kohustatud sellist vastupidist stsenaariumi süstemaatiliselt kindlaks tegema.

232 Ent nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 171, on need vaidlustatud kohtuotsuse punktid muu hulgas punktide 372–376 suhtes täiendavad, mistõttu tuleb apellantide sellekohane kriitika tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

233 Lõpuks, mis puudutab apellantide kriitikat vaidlustatud kohtuotsuse punkti 393 suhtes, siis piisab, kui tõdeda, et Üldkohus piirdus selles järeldusega, et esineb põhjuslik seos veebisaidi nähtavuse vahel Google'i üldiste tulemuste hulgas, mis sõltus nende tulemuste järjestamise algoritmidest, ja selle vahel, kui suur on infovoog nendelt tulemustelt sellele veebisaidile. Selline järeldus ei ole aga vastuolus tema hinnanguga selle kohta, mis võiks olla asjakohane vastupidine stsenaarium käesolevas asjas.

234 Järelikult tuleb kolmanda väite esimene osa osaliselt põhjendamatuse ja osaliselt tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

2) Kolmanda väite teine ja kolmas osa

i) Poolte argumendid

235 Kolmanda väite teises osas vaidlustavad apellandid vaidlustatud kohtuotsuse punktides 374, 376 ja 525 antud õigusliku kvalifikatsiooni sellele, mis on Üldkohtu jaoks õige vastupidine stsenaarium, kui kuritarvitamine sisaldab kahe tegevuse „koosmõju“. Apellandid leiavad, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas, et niisuguses olukorras tuleb vastupidise stsenaariumi puhul võtta arvesse kahe kõnealuse tegevuse mõju, st nii Google'i hinnavõrdlusvahendi *box*'ide abil esiletõstmise mõju kui ka kohandamisalgoritmide kohaldamise ja konkureerivate hinnavõrdlusvahendite üldistes tulemustes allapoole paigutamise mõju.

236 Esimeses etteheites väidavad apellandid, et kuna mõlemad tegevused on – nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 373 möönis – iseenesest õiguspärased, on asjakohane stsenaarium see vastupidine stsenaarium, mis kõrvaldab ühe nendest tegevustest, eelkõige *box*'ide kuvamise, kuna see loob olukorra ilma kahe tegevuse kombinatsioonita ja seega ilma väidetava kuritarvitamiseta. Seevastu läheb vastupidise stsenaariumi kindlaksmääramisel kahe tegevuse lõpetamine, mida Üldkohus eelistas selle kohtuotsuse punktis 376, kaugemale sellest, mis on vajalik olukorra loomiseks ilma väidetavalt kuritarvitava koosmõjuta, ning ajab segi õiguspärase tegevuse ja õigusvastase tegevuse tagajärjed.

237 Teises etteheites heidavad apellandid Üldkohtule ette, et viimane kaalus vastupidist stsenaariumi, mis ei ole „reaalne“, „usutav“ ega „tõenäoline“ Euroopa Kohtu praktika tähenduses (11. septembri 2014. aasta kohtuotsus MasterCard jt *vs.* komisjon, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punktid 166–169 ja 173). Nimelt ei piirdu see stsenaarium *box*'ide eemaldamisega, mis lõpetab kuritarvitamise, nagu komisjon kinnitas oma kostja vastuses Üldkohtus, vaid nõuab isegi selliste allapoole paigutamise algoritmide eemaldamist, mis on mõeldud otsinguteenuse kvaliteedi parandamiseks. Apellantide poolt haldusmenetluses esitatud uuringud, st nn erinevustes erinevuste analüüsimine ja nn eemaldamise katse, näitasid aga, et infovoog konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse ei oleks *box*'ide eemaldamisel oluliselt muutunud, mis tõendab, et infovoo vähenemine pandi ekslikult süüks kõnealusele tegevusele.

238 Kolmanda väite kolmandas osas leiavad apellandid ühelt poolt, et Üldkohtu väär lähenemine vastupidise stsenaariumi suhtes muutis vigaseks tema hinnangu asjaomase tegevuse mõjule, kuna see lähenemine viis selleni, et väidetavale kuritarvitusele omistati mõju, mis oli õiguspärasel tegevusel. Teiselt poolt kinnitavad apellandid, et see lähenemine lükkas ümber ka hinnangu, mille Üldkohus andis Google'i esitatud objektiivsele põhjendusele, mille kohaselt ei oleks olnud võimalik parandada tema otsinguteenust, kui konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tulemused oleksid sisaldunud *box*'ides. Kuna Üldkohus lükkas aga selle selgituse vaidlustatud kohtuotsuse punktis 572 tagasi, sest parandused ei kaalunud üles kõnealuse tegevuse konkurentsivastast mõju, rikkus Üldkohus selles kohtuotsuses õigusnormi.

239 Komisjon, PriceRunner, EFTA järelevalveamet, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV ja Twenga vaidlevad apellantide argumentidele vastu, kuna need on tulemusetud või igal juhul põhjendamatud.

ii) Euroopa Kohtu hinnang

240 Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 374, 376 ja 525, mis on kolmanda väite teises osas vaidlustatud, puudutavad Üldkohtu hinnangut sellele, milles seisneb vastupidise stsenaariumi analüüs, milles tuleb käsitleda kahe iseenesest õiguspärase tegevuse kombinatsioonis väljenduva käitumise mõju.

241 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 370–373 märkis Üldkohus, et ükski kõnealustest tegevustest eraldivõetuna ei tekitanud komisjoni vastuväiteid konkurentsi valdkonnas, ent viimane seadis kahtluse alla kombineeritud tegevused, mis ühelt poolt väärtustavad Google'i hinnavõrdlusvahendit ja teiselt poolt paigutavad konkureerivad hinnavõrdlusvahendid Google'i üldistel tulemustelehtedel allapoole. Üldkohus järeldas sellest, et nende kombineeritud tegevuste mõju ei saa analüüsida nii, et ühe tegevuse mõju eraldatakse teise tegevuse omast.

242 Nendel kaalutlustel asus Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 374 ja 376 seisukohale, et analüüs kõnealuse tegevuse mõju kohta konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele ei saanud piirduda mõjuga, mida võis neile avaldada Google'i hinnavõrdlusvahendi tulemuste ilmumine *Product Universals*'ites ja *Shopping Units*'ites, vaid ta pidi arvesse võtma ka üldiste tulemuste kohandamise algoritmide mõju, mistõttu oleks ainus vastupidine stsenaarium, mille Google võis õiguspäraselt välja tuua, olnud see, milles selle tegevuse ühtegi koostisosa ei rakendatud, välja arvatud juhul, kui vaadeldakse ainult osaliselt selle tegevuse kombineeritud mõju. Sisuliselt on seda järeldust korratud kohtuotsuse punktis 525, millele apellandid vaidlevad samuti vastu kolmanda väite teises osas.

243 Üldkohtu sellises arutluskäigus ei ole aga rikutud ühtegi õigusnormi.

244 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 179 ja 180 märkis, mõjutasid need kaks kõnealust tegevust üksnes kombineeritult kasutajate tegevust nii, et komisjoni tuvastatud ulatuses suunati infovoog Google'i üldistelt tulemustelehtedelt konkureerivate hinnavõrdlusvahendite arvel tema hinnavõrdlusvahendisse. Seega põhines see infovoo ümbersuunamine nii Google'i hinnavõrdlusvahendi otsingutulemuste eelistatud paigutamises ja esitamises *box*'ides kui ka paralleelses allapoole paigutamises kohandamisalgoritmide poolt ning konkureerivate hinnavõrdlusvahendite otsingutulemuste vähem atraktiivses esitamises, mis jättis viimased kasutajate tähelepanu alt välja.

245 Seega, kuna infovoo suurenemine Google'i hinnavõrdlusvahendi otsingutulemuste kasuks ja tema üldistelt tulemustelehtedelt konkureerivatesse hinnavõrdlusvahenditesse liikuva infovoo vähenemine, millel põhineb kõnealuse tegevuse võimalik konkurentsivastane mõju, tulenes kahe kõnealuse tegevuse koos kohaldamisest, pidi asjakohane vastupidine stsenaarium võimaldama ka analüüsida turu tõenäolist arengut nende kahe tegevuse puudumisel, mitte ainult neist ühe puudumisel.

246 Neil asjaoludel ei saa apellantide argument, mille kohaselt Üldkohus möönis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 373, et eraldivõetuna ei tekitanud ükski nendest tegevustest vastuväiteid konkurentsi valdkonnas, ümber lükata vaidlustatud kohtuotsuse punktides 374, 376 ja 525 Üldkohtu esitatud arutluskäiku, mis on vaidlustatud kolmanda väite teises osas.

247 Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 374–376 ja 525 otsustas, et kõnealuse tegevuse mõju analüüsis tuleb arvesse võtta nii üldiste tulemuste kohandamise algoritmide mõju kui ka Google'i hinnavõrdlusvahendi *Product Universals*'ite ja

Shopping Units'ite abil esiletõstmist ning et Google'i esitatud uuringud, mis käsitlesid üksnes selle esiletõstmise mõju infovoole, ei olnud iseenesest piisavad, et mõõta kõnealuse tegevuse mõju konkureerivatele hinnavõrdlusvahenditele.

248 Seega tuleb kolmanda väite teine osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

249 Kolmanda väite kolmas osa põhineb eeldusel, et Üldkohtu käsitlus sellest, milline on õige vastupidine stsenaarium, kui kuritarvitamine hõlmab kahe tegevuse kombinatsiooni, on väär. Ent nagu nähtub kolmanda väite teise osa analüüsist, ei ole Üldkohtu sellekohases arutluskäigus rikutud ühtegi õigusnormi.

250 Selle väiteosa põhjendamiseks apellantide esitatud kriitika tuleb seega tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

251 Järelikult tuleb kolmas väide tervikuna tagasi lükata.

4. Neljas väide

a) Poolte argumendid

252 Neljandas väites leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 538–541 õigusnormi, kui ta leidis, et komisjon ei olnud kohustatud analüüsima, kas kõnealune tegevus võis sama tõhusad konkurendid välja tõrjuda. Apellandid on seisukohal, et kuigi vaidlusaluse otsusega püüti tõendada, et sellel tegevusel oli võime konkurentsi piirata, tuues esile, et konkureerivatel hinnavõrdlusvahenditel oli raske infovoogu ligi meelitada muudest allikatest kui Google, ei ole selles otsuses siiski analüüsitud, kas need raskused ei olnud pigem tingitud nende hinnavõrdlusvahendite suhtelisest tõhususest või ka sellest, et kasutajad eelistasid teisi hinnavõrdlusvahendeid, nagu müügiplatvormid.

253 Selle väite põhjendamiseks leiavad apellandid esimesena, et Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 538 vääralt, et sama tõhusa konkurendi kriteeriumi kohaldamine ei ole põhjendatud muudes kohtuasjades kui need, mis puudutavad hinnakujundust. Nii toimides ajas Üldkohus segi sama tõhusa konkurendi hinna-kulu formaalse kriteeriumi, mille kohaldamine ei ole alati vajalik, üldpõhimõttega, mis tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, eelkõige 27. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse Post Danmark (C-209/10, EU:C:2012:172) punktist 21 ja 6. septembri 2017. aasta kohtuotsuse Intel *vs.* komisjon (C-413/14 P, EU:C:2017:632) punktidest 133 ja 134, mille kohaselt ei ole ELTL artikli 102 eesmärk kaitsta vähem tõhusaid ettevõtjaid. Selle põhimõtte kohaldatavus ei sõltu sellest, kas väidetav kuritarvitamine kujutab endast hinnastamist või mitte, mistõttu on alati vaja analüüsida, kas asjaomane tegevus võib sama tõhusad konkurendid välja tõrjuda, seda enam, kui see tegevus viib uudsete toodeteni ning toob tarbijatele kaasa pakkumise laiema valiku ja parema kvaliteedi.

254 Teisena kritiseerivad apellandid vaidlustatud kohtuotsuse punkti 539 ja heidavad Üldkohtule ette, et viimane leidis, et ei olnud asjakohane analüüsida, kas Google'i tegelikud konkurendid olid sama tõhusad kui Google, sest käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis mainitud kohtupraktikas viitas Euroopa Kohus hüpoteetilisele konkurendile. Apellantide arvates ei püüdnud komisjon siiski hinnata konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tõhusust, olgu need hüpoteetilised või tegelikud, vaid tõi esile üksnes kõnealuse tegevuse mõju tegelikele konkurentidele, analüüsimata selle

tõhusust. Lüngad Üldkohtu arutluskäigus on veelgi ilmsemad, kui lugeda vaidlustatud kohtuotsuse punktis 391 esitatud põhjendust, mille kohaselt on müügiplatvormide parem kvaliteet nende hinnavõrdlusvahendite languse „võimalik selgitus“.

255 Kolmandana kritiseerivad apellandid vaidlustatud kohtuotsuse punkte 540 ja 541 ning nendes sisalduvaid Üldkohtu järeldusi, mille kohaselt ühelt poolt oleks konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tõhususe hindamine objektiivne üksnes siis, kui „konkurentsivastase tegevusega konkurentsitingimusi ei moonutatud“, ning teiselt poolt võis komisjon piirduda potentsiaalse väljatõrjuva mõju tõendamisega, sõltumata küsimusest, kas Google oli tõhusam kui konkureerivad hinnavõrdlusvahendid.

256 Sellega seoses väidavad apellandid, et kuigi on võimalik, et asjaomasel tegevusel on selline moonutav mõju, et selle tagajärgi sama tõhusatele tegelikele konkurentidele ei ole võimalik hinnata, ei saa sellist oletust eeldada. Komisjon seda võimalust aga ei kaalunud ja Üldkohus asendas vaidlusaluse otsuse hinnangu enda põhjendustega. Lisaks väidavad apellandid, et isegi sellisel juhul ei saa komisjoni vabastada kohustusest tõendada kõnealuse tegevuse tõenäolist mõju nendele konkurentidele. Kui sellisel juhul jääb analüüs tingimata hüpoteetiliseks, peaks see põhinema tegelikel tõenditel.

257 Oma repliigis lisavad apellandid, et 12. mai 2022. aasta kohtuotsuse Servizio Elettrico Nazionale jt (C-377/20, EU:C:2022:379) punktid 45 ja 73 kinnitavad nende käsitlust, et komisjon on kohustatud ELTL artikli 102 raames hindama, kas kõnealune tegevus võib sama tõhusad konkurendid turult välja tõrjuda.

258 Apellandid väidavad samuti, et käsitletaval juhul oleks komisjon pidanud kohaldama sama filtrit nagu hindadel põhinevatele kuritarvitustele, sest sarnaselt madala hinnaga, mida iseenesest ei saa pidada konkurentsiprotsessi moonutavaks, ei saanud kahe õiguspärase tegevuse kombineerimine kahjustada seda protsessi eelkõige seetõttu, et kumbki neist tegevustest parandab tarbijatele pakutavate teenuste kvaliteeti ja Google ei järginud konkurentsivastast strateegiat. Sarnaselt hinnaalandustega on kvaliteedi parandamine ja innovatsioon osa nõuetekohaselt toimivast konkurentsiprotsessist.

259 Komisjon, PriceRunner, EFTA järelevalveamet, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV ja Twenga vaidlevad apellantide argumentidele vastu ning leiavad, et neljas väide on vastuvõetamatu või põhjendamatu.

b) Euroopa Kohtu hinnang

260 Neljanda väitega vaidlevad apellandid vastu vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 538–541 ja kinnitavad sisuliselt, et Üldkohus otsustas ekslikult, et komisjon ei olnud kohustatud analüüsima Google'i tegelike või hüpoteetiliste konkurentide tõhusust, kui ta hindas, kas kõnealune tegevus võib asjaomastel turgudel kõrvaldada konkurentsi.

261 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktid 538–541 kuuluvad kõnealuse tegevuse konkurentsivastase mõju analüüsi alla, mille tulemusel järeldas Üldkohus kohtuotsuse punktis 543, et komisjon oli tõendanud potentsiaalse mõju olemasolu riigisisestele hinnavõrdlusteenuste turgudele.

262 Neljanda väite põhjendamiseks apellantide esitatud argumentidega soovitakse eelkõige tõendada, et vaidlustatud kohtuotsuse põhjendustes, mis käsitlevad seda, et komisjonil ei olnud kohustust analüüsida konkureerivate hinnavõrdlusvahendite tõhusust, on rikutud õigusnormi. Ühelt poolt oleks komisjon pidanud analüüsima nende hinnavõrdlusvahendite tõhusust, olgu need tegelikud või hüpoteetilised, kusjuures see kohustus väljendab üldpõhimõtet, mille kohaselt ei ole selle ELTL artikli 102 eesmärk kaitsta vähem tõhusaid ettevõtjaid. Teiselt poolt oleks käesolevas asjas tulnud ka kohaldada sama tõhusa konkurendi kriteeriumi, mis on hindade kuritarvitamise olukordades asjakohane, kuna kõnealune tegevus seisnes õiguspäraste tegevuste kombinatsioonis ja tõi kaasa innovatsiooni paranemise.

263 Mis puudutab küsimust, kas ELTL artikliga 102 kaasneb komisjonile süstemaatiline kohustus analüüsida turgu valitseva seisundiga ettevõtja tegelike või hüpoteetiliste konkurentide tõhusust, siis tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktides 163–167 viidatud Euroopa Kohtu praktikast, et selle artikli eesmärk ei ole tõepoolest tagada, et turule jääksid konkurendid, kes on vähem tõhusad kui turgu valitseva seisundiga ettevõtja.

264 Sellest ei tulene siiski, et rikkumise igasugune tuvastamine selle sätte alusel sõltuks sellest, kas tõendatakse, et asjaomane tegevus võib sama tõhusa konkurendi turult välja tõrjuda.

265 Hinnang, kas kõnealune tegevus võib välja tõrjuda sama tõhusa konkurendi, millele Google viitab kui ELTL artikli 102 kohaldamise aluseks olevale põhimõttele, näib iseäranis asjakohane, kui turgu valitseva seisundiga ettevõtja väidab haldusmenetluses tõenditele tuginedes, et tema tegevus ei võinud konkurentsi piirata ja eelkõige tekitada etteheidetud väljatõrjuvat mõju. Sellisel juhul ei pea komisjon mitte ainult analüüsima ettevõtja valitseva seisundi olulisust asjaomasel turul, vaid ta on ka kohustatud hindama sellise strateegia võimalikku olemasolu, mille eesmärk on välja tõrjuda vähemalt sama tõhusad konkurendid (vt selle kohta 6. septembri 2017. aasta kohtuotsus Intel *vs.* komisjon, C-413/14 P, EU:C:2017:632, punktid 138 ja 139).

266 Lisaks, kuna komisjon on kohustatud tõendama ELTL artikli 102 rikkumist, peab ta tuvastama turgu valitseva seisundi kuritarvitamise erinevate kriteeriumide alusel, kohaldades eelkõige sama tõhusa konkurendi testi, kui see on asjakohane, kusjuures tema hinnang sellise testi asjakohasuse kohta allub olenevalt olukorrast liidu kohtu kontrollile.

267 Käsitletaval juhul tuleb märkida, et nagu nähtub eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 54–63, seisnes komisjoni tuvastatud kuritarvitamine soodsamas paigutamises ja esitamises, mille Google oma üldotsingumootori lehekülgedel oma hinnavõrdlusvahenditele võrreldes konkureerivate hinnavõrdlusvahenditega reserveeris. Sellega seoses tuvastas komisjon, kuna hinnavõrdlusvahendi võime konkureerida sõltub infovoost, mõjutas see Google'i diskrimineeriv tegevus oluliselt konkurentsi, kuna see võimaldas kõnealusel äriühingul suunata oma hinnavõrdlusvahendisse suure osa infovoost, mis seni jagunes Google'i üldiste tulemustelehtede ja tema konkurentidele kuuluvate hinnavõrdlusvahendite vahel, ilma et viimased saaksid kompenseerida seda infovoo kaotust muude infovoo allikate kasutamisega, sest suurem investeering alternatiivsetesse allikatesse ei oleks olnud „majanduslikult elujõuline" lahendus.

268 Seega märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 540 õigesti – ilma et seda järeldust oleksid ümber lükanud apellandid, kes piirduvad põhimõtte tasandil argumentidega –, et komisjonil ei olnud võimalik saada objektiivseid ja usaldusväärseid tulemusi Google'i konkurentide tõhususe kohta asjaomase turu konkreetsete tingimuste seisukohast.

269 Sellest tuleneb, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, kui ta otsustas ühelt poolt, et selline test ei ole ELTL artikli 102 rakendamisel imperatiivne, ja teiselt poolt, et käesoleva juhtumi asjaoludel ei olnud see test asjakohane.

270 Sellest järeldub, et neljas väide tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata, ilma et oleks vaja teha otsust BEUC esitatud asja läbivaatamist takistava asjaolu kohta.

271 Kuna käesoleva apellatsioonkaebuse ühegi väitega ei saa nõustuda, tuleb apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata jätta.

VI. Kohtukulud

272 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on ette nähtud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse ka apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

273 Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 2, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, kannavad EMP lepingu osalisriigid, kes ei ole liikmesriigid, ja EFTA järelevalveamet ise oma kohtukulud, kui nad on menetlusse astunud.

274 Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 3, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, võib Euroopa Kohus otsustada, et menetlusse astuja kannab ise oma kohtukulud.

275 Kodukorra artikli 184 lõikes 4 on sätestatud, et kui esimeses kohtuastmes menetlusse astuja ei ole ise apellatsioonkaebust esitanud, saab temalt apellatsioonimenetluse kohtukulud välja mõista üksnes juhul, kui ta on osalenud Euroopa Kohtu menetluse kirjalikus või suulises osas. Kui nimetatud pool osaleb menetluses, võib Euroopa Kohus jätta tema kohtukulud tema enda kanda.

276 Kuna komisjon on käesolevas asjas nõudnud kohtukulude väljamõistmist apellantidelt ja apellandid on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb komisjoni kohtukulud välja mõista apellantidelt, kes ühtlasi kannavad ise oma kohtukulud, välja arvatud kulud, mis komisjonil tekkisid seoses CCIA menetlusse astumisega ja mille kannab CCIA.

277 PriceRunner, CCIA, EFTA järelevalveamet, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV ja Twenga kannavad ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**

2. **Jätta Google LLC ja Alphabet Inc. kohtukulud nende endi kanda ja mõista neilt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud, välja arvatud need, mis komisjon kandis Computer & Communications Industry Associationi menetlusse astumise tõttu.**

3. **Jätta Computer & Communications Industry Associationi kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja kohtukulud, mis komisjon kandis tema menetlusse astumise tõttu.**

4. Jätta PriceRunner International AB, EFTA järelevalveameti, Euroopa Tarbijaliitude Ameti (BEUC), Infederation Ltd, Kelkoo SASi, Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV, Ladenzeile GmbH, BDZV – Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV ja Twenga SA kohtukulud nende endi kanda.

Allkirjad